

JURISPRUDENTIENIEUWSBRIEF • BESTUURSRECHT

Landelijk Bureau Vakinhoud rechtspraak, team bestuursrecht

Externe email redactieJnB@rechtspraak.nl

Telefoon 088 361 1020

Citeertitels JnB 2022

Inhoud

In deze Jurisprudentienieuwsbrief Bestuursrecht vindt u de volgende onderwerpen:

Algemeen bestuursrecht	2
Schadevergoedingsrecht	4
Omgevingsrecht.....	5
Wabo	5
8.40- en 8.42-AMvB's	6
Natuurbescherming	7
Ziekte en arbeidsongeschiktheid	9
Sociale zekerheid overig	11
TOZO, NOW, TOFA.....	11
Bestuursrecht overig	13
Drank- en horecawet	13
Huisvesting	14
Wegenverkeerswet	16
Wegenwet.....	16
Wet basisregistratie personen	17
Wet openbaarheid van bestuur.....	19
Vreemdelingenrecht.....	22
Asiel	22
Gemeenschapsonderdaan	30
Vreemdelingenbewaring	31
Procesrecht.....	32

De Jurisprudentienieuwsbrief Bestuursrecht (JnB) komt – uitgezonderd in vakantieperiodes – elke week uit en bevat een selectie van de meest actuele en belangrijkste bestuursrechtelijke jurisprudentie. De uitspraken worden per (deel) rechtsgebied aangeboden. Door in de inhoudsopgave op het onderwerp van voorkeur te klikken komt u direct bij de uitspraken op het desbetreffende rechtsgebied. De essentie van de uitspraak wordt beknopt weergegeven in koptekst en samenvatting. De link onder de uitspraak leidt door naar de volledige tekst van de uitspraak.

Algemeen bestuursrecht

JnB 2022, 52

MK ABRS, 19-01-2022, 202003875/1/A2

de directie van de Dienst Wegverkeer (hierna: de RDW).

Awb 8:113 lid 2

HOGER BEROEPSPROCEDURE. JUDICIELE LUS. De bevoegdheid tot toepassing van de judiciële lus bestaat weliswaar in alle gevallen waarin het bestuursorgaan na een in hoger beroep bevestigde of alsnog uitgesproken vernietiging van het bestreden besluit, een nieuw besluit moet nemen, maar is ook beperkt tot die gevallen.

Besluiten waarbij de RDW aan [appellante] betalingsverplichtingen heeft opgelegd voor 22 voertuigen. [...]

Voorgeschiedenis

2. [...] De Afdeling heeft bij uitspraak van 23 augustus 2017 ([ECLI:NL:RVS:2017:2240](https://eclis.nl/rvs/2017/2240)) de daartegen ingestelde hoger beroepen gegrond verklaard omdat de RDW in de bezwaarfase ten onrechte van het horen van CIS heeft afgezien en CIS daardoor is benadeeld. De Afdeling heeft de RDW daarom opgedragen opnieuw op de bezwaren van CIS te beslissen en, met het oog op een efficiënte afdoening van het geschil, bepaald dat tegen de te nemen nieuwe besluiten slechts bij de Afdeling beroep kan worden ingesteld. Die laatste beslissing wordt een judiciële lus genoemd en is gebaseerd op artikel 8:113, tweede lid, van de Algemene wet bestuursrecht (Awb). [...]

Is de Afdeling bevoegd?

5. Onder het bestreden besluit op bezwaar van 10 juni 2020 in de 22 zaken van [appellante] heeft de RDW vermeld dat [appellante] de mogelijkheid heeft om tegen dit besluit uitsluitend beroep in te stellen bij de Afdeling. Beide partijen zijn er, gelet op de inhoud van het besluit en de voorgeschiedenis waarbij een proefprocedure is gevoerd, van uitgegaan dat de judiciële lus van de uitspraak van 23 augustus 2017 ook op het besluit van 10 juni 2020 van toepassing is. De bevoegdheid tot toepassing van de judiciële lus bestaat weliswaar in alle gevallen waarin het bestuursorgaan na een in hoger beroep bevestigde of alsnog uitgesproken vernietiging van het bestreden besluit, een nieuw besluit moet nemen, maar is ook beperkt tot die gevallen. De uitspraak van 23 augustus 2017 is wel mede gedaan in zaken waarin CIS de onderliggende aanvragen had ingediend namens [appellante] en CIS op die wijze als partij optrad namens [appellante], maar de Afdeling constateert dat geen van die zaken ten grondslag ligt aan het thans bestreden besluit op bezwaar van 10 juni 2020 van [appellante]. De judiciële lus geldt dan ook niet voor dat besluit. Het is geen nieuw besluit op bezwaar na een eerdere vernietiging door de Afdeling van een bestreden besluit op bezwaar. Deze lus geldt alleen voor de besluiten die de RDW heeft genomen ter vervanging van de specifieke besluiten die de Afdeling eerder heeft vernietigd. Uit de nadere informatie van de RDW blijkt dat de rechtbank Midden-Nederland op 7 april 2017 met toepassing van artikel 8:54 van de Awb buiten zitting uitspraak heeft gedaan in de 22 zaken waarover het besluit van 10 juni 2020 gaat. De rechtbank heeft daarbij de beroepen niet-ontvankelijk verklaard omdat het verschuldigde griffierecht niet was betaald. Na de uitspraak van de Afdeling in de proefprocedure heeft de RDW kennelijk aanleiding gezien om ook in die 22 zaken een nieuw besluit te nemen. Het is aan de rechtbank Midden-Nederland om dat verder te beoordelen. Het staat niet ter vrije beschikking van partijen om de beroepsfase bij de bevoegde rechtbank over te slaan. Artikel 7:1a van de Awb voorziet wel in de mogelijkheid van rechtstreeks beroep bij de bevoegde bestuursrechter waarbij de bezwaarfase bij het betrokken bestuursorgaan wordt overgeslagen, maar behalve de judiciële lus

van het tweede lid van artikel 8:113 van de Awb is er geen mogelijkheid om de rechtbank in eerste aanleg over te slaan en de zaak direct voor te leggen aan de hogerberoepsrechter. De Afdeling ziet geen wettelijke mogelijkheid om zich in deze fase van het geschil tussen [appellante] en de RDW bevoegd te achten. Aan een inhoudelijke beoordeling van het beroep wordt daarom niet toegekomen.

Conclusie

6. De Afdeling is niet bevoegd van het beroep kennis te nemen. Zij zal zich daarom onbevoegd verklaren en het beroepschrift doorsturen naar de rechtbank Midden-Nederland om daar verder te worden behandeld. [...]

[ECLI:NL:RVS:2022:162](#)

JnB 2022, 53

ABRS, 19-01-2022, 202102724/1/R1

college van burgemeester en wethouders van Drechterland.

Awb 8:69a

Algemene Plaatselijke Verordening Drechterland (hierna: APV) 2.12 lid 1

RELATIVITEITSVEREISTE. I.c. wordt geoordeeld dat artikel 2:12 van de APV kennelijk niet strekt tot bescherming van de belangen van [appellante] en zij zich daarom niet op schending van die norm kan beroepen.

Besluit waarbij het college het verzoek van [appellante] om handhavend op te treden tegen het zonder een omgevingsvergunning aanleggen van een uitweg heeft afgewezen. [...]

Relativiteit

4. Volgens [appellante] ervaart zij ernstige hinder van de paarden die [belanghebbende] op zijn perceel houdt. Ook het gebruik van de uitweg met zware voertuigen, zoals paardentrailers, veroorzaakt overlast in haar tuin.

[appellante] betoogt dat de rechtbank heeft miskend dat het toegangspad naar de begraafplaats een openbare weg is als bedoeld in de Wegenwet. Omdat voor het maken van de uitweg aan [belanghebbende] geen omgevingsvergunning als bedoeld in artikel 2:12, eerste lid, van de APV is verleend, had het college over moeten gaan tot handhaving. [...]

4.1. Artikel 2:12 van de APV luidt: [...]

4.3. Blijkens de geschiedenis van de totstandkoming van de Wet aanpassing bestuursrecht (Kamerstukken II, 2009/10, 32 450, nr. 3 blz 18 -20) heeft de wetgever met artikel 8:69a van de Awb de eis willen stellen dat er een verband moet bestaan tussen een beroepsgrond en het belang waarin de appellant door het bestreden besluit dreigt te worden geschaad. De bestuursrechter mag een besluit niet vernietigen wegens schending van een rechtsregel die kennelijk niet strekt tot bescherming van het belang van de appellant. Vergelijk de uitspraak van de Afdeling van 11 november 2020, [ECLI:NL:RVS:2020:2706](#).

4.4. Het belang van [appellante] is gelegen in het voorkomen van overlast als gevolg van het gebruik van de uitweg. Het gebruik van de uitweg, dat volgens haar verband houdt met het gebruik van de paardenweide, tast in haar visie direct en indirect haar woon- en leefklimaat onaanvaardbaar aan. Artikel 2:12 van de APV staat in hoofdstuk 2 van de APV met als titel "openbare orde". Binnen dit hoofdstuk staat dit artikel in afdeling 5 met als titel "bruikbaarheid en aanzien van de openbare weg". Naar het oordeel van de Afdeling heeft artikel 2:12 van de APV onder meer tot doel het waarborgen van het veilig en doelmatig gebruik van de weg en strekt dit artikel tot bescherming van de weggebruikers en gebruikers en eigenaren van gronden in de directe omgeving van de uitweg. Deze

hebben immers belang bij een veilige en doelmatige verkeerssituatie in hun directe omgeving. Gesteld dat sprake zou zijn van een uitweg in de zin van de APV en daarvoor een vergunning vereist zou zijn - de Afdeling laat dit thans in het midden - dan komt aan de orde wat het toetsingskader voor die vergunningverlening is. In artikel 2:12, tweede lid, van de APV zijn de weigeringsgronden limitatief opgesomd. Die weigeringsgronden hebben, samengevat weergegeven, betrekking op het belang van de verkeersveiligheid, de beschikbaarheid van openbare parkeerplaatsen en het behoud van openbaar groen. Aantasting van een goed woon- en leefklimaat voor omwonenden is geen weigeringsgrond.

[belanghebbende] heeft vanaf zijn perceel een uitweg gemaakt die uitmondt op het toegangspad. Met het toegangspad worden uitsluitend het perceel van [belanghebbende], de woning aan de [locatie C] en de begraafplaats ontsloten. De ingang van het toegangspad ligt haaks op de Kerkbuurt tussen de woningen aan de [locatie D en E]. De woning van [appellante] ligt aan de [locatie B] en niet aan het toegangspad. Om haar woning te bereiken hoeft zij ook geen gebruik te maken van het toegangspad. De Afdeling is onder deze omstandigheden van oordeel dat artikel 2:12 van de APV kennelijk niet strekt tot bescherming van de belangen van [appellante] en zij zich daarom niet op schending van die norm kan beroepen.

Gelet op het voorgaande heeft de rechtbank terecht, maar op onjuiste gronden, geoordeeld dat het beroep van [appellante] op artikel 2:12 van de APV niet kan leiden tot vernietiging van het besluit van 10 september 2019.

Het betoog slaagt niet. [...]

[ECLI:NL:RVS:2022:169](#)

Zie ook de samenvatting van deze uitspraak onder het kopje "Wabo" (JnB 2022, 55).

[Naar inhoudsopgave](#)

Schadevergoedingsrecht

JnB 2022, 54

CRvB, 11-01-2022 (publ. 18-01-2022), 18 5288 PW

Raad van bestuur van de Sociale verzekeringsbank.

Europees Verdrag tot bescherming van de rechten van de mens en de fundamentele vrijheden 6

REDELIJKE TERMIJN. Anders dan de Raad in het verleden heeft geoordeeld eindigt de redelijke termijn op het moment van het intrekken van het hoger beroep (1) als het tegemoetkomend besluit en de intrekking op hetzelfde moment plaatsvinden en (2) als het hoger beroep wordt ingetrokken voordat het tegemoetkomend besluit is genomen. Als de intrekking van het hoger beroep plaatsvindt na een tegemoetkomend besluit, dan eindigt de redelijke termijn op het moment waarop het tegemoetkomend besluit is bekendgemaakt. Ook eindigt de redelijke termijn op het moment dat het tegemoetkomend besluit is bekendgemaakt als daarna geen intrekking van het hoger beroep plaatsvindt.

[ECLI:NL:CRVB:2022:91](#)

[Naar inhoudsopgave](#)

Omgevingsrecht

Wabo

JnB 2022, 55

ABRS, 19-01-2022, 202102724/1/R1

college van burgemeester en wethouders van Drechterland.

Algemene wet bestuursrecht (Awb) 8:69a

Algemene Plaatselijke Verordening Drechterland (hierna: APV) 2:12 lid 1

WABO. HANDHAVING. UITWEG. RELATIVITEIT. Afwijzing handhavingsverzoek tegen het zonder een omgevingsvergunning aanleggen van een uitweg. I.c. wordt geoordeeld dat artikel 2:12 van de APV kennelijk niet strekt tot bescherming van de belangen van appellante en zij zich daarom niet op schending van die norm kan beroepen.

[...] Bij besluit van 27 februari 2019 heeft het college het verzoek van [appellante] om handhavend op te treden tegen het zonder een omgevingsvergunning aanleggen van een uitweg bij de [locatie A] te Wijdenes, afgewezen.

[...] Relativiteit

4. Volgens [appellante] ervaart zij ernstige hinder van de paarden die [belanghebbende] op zijn perceel houdt. Ook het gebruik van de uitweg met zware voertuigen, zoals paardentrailers, veroorzaakt overlast in haar tuin.

[appellante] betoogt dat de rechtbank heeft miskend dat het toegangspad naar de begraafplaats een openbare weg is als bedoeld in de Wegenwet. Omdat voor het maken van de uitweg aan [belanghebbende] geen omgevingsvergunning als bedoeld in artikel 2:12, eerste lid, van de APV is verleend, had het college over moeten gaan tot handhaving. Ter onderbouwing van haar betoog voert [appellante] aan dat het toegangspad niet doodlopend is, maar een doorgaande verbinding vormt naar de paden op de begraafplaats. Verder wijst zij erop dat het toegangspad door een onbepaalde publieksgroep wordt gebruikt, omdat het pad leidt naar de begraafplaats. Ten slotte voert zij onder verwijzing naar het door haarzelf opgestelde rapport "Rapport openbare weg Kerkbuurt te Wijdenes" van 28 maart 2021 (hierna: het rapport) aan dat het toegangspad gedurende de afgelopen 30 jaar voor een ieder toegankelijk is geweest en dat het pad in de afgelopen 20 jaar altijd door de gemeente is onderhouden.

[...] 4.4. Het belang van [appellante] is gelegen in het voorkomen van overlast als gevolg van het gebruik van de uitweg. Het gebruik van de uitweg, dat volgens haar verband houdt met het gebruik van de paardenweide, tast in haar visie direct en indirect haar woon- en leefklimaat onaanvaardbaar aan. Artikel 2:12 van de APV staat in hoofdstuk 2 van de APV met als titel "openbare orde". Binnen dit hoofdstuk staat dit artikel in afdeling 5 met als titel "bruikbaarheid en aanzien van de openbare weg". Naar het oordeel van de Afdeling heeft artikel 2:12 van de APV onder meer tot doel het waarborgen van het veilig en doelmatig gebruik van de weg en strekt dit artikel tot bescherming van de weggebruikers en gebruikers en eigenaren van gronden in de directe omgeving van de uitweg. Deze hebben immers belang bij een veilige en doelmatige verkeerssituatie in hun directe omgeving. Gesteld dat sprake zou zijn van een uitweg in de zin van de APV en daarvoor een vergunning vereist zou zijn - de Afdeling laat dit thans in het midden - dan komt aan de orde wat het toetsingskader voor die vergunningverlening is. In artikel 2:12, tweede lid, van de APV zijn de weigeringsgronden limitatief opgesomd. Die weigeringsgronden hebben, samengevat weergegeven, betrekking op het belang van de verkeersveiligheid, de beschikbaarheid van openbare parkeerplaatsen en het behoud van openbaar groen. Aantasting van een goed woon- en leefklimaat voor omwonenden is geen weigeringsgrond.

[belanghebbende] heeft vanaf zijn perceel een uitweg gemaakt die uitmondt op het toegangspad. Met het toegangspad worden uitsluitend het perceel van [belanghebbende], de woning aan de [locatie C] en de begraafplaats ontsloten. De ingang van het toegangspad ligt haaks op de Kerkbuurt tussen de woningen aan de [locatie D en E]. De woning van [appellante] ligt aan de [locatie B] en niet aan het toegangspad. Om haar woning te bereiken hoeft zij ook geen gebruik te maken van het toegangspad. De Afdeling is onder deze omstandigheden van oordeel dat artikel 2:12 van de APV kennelijk niet strekt tot bescherming van de belangen van [appellante] en zij zich daarom niet op schending van die norm kan beroepen.

Gelet op het voorgaande heeft de rechtbank terecht, maar op onjuiste gronden, geoordeeld dat het beroep van [appellante] op artikel 2:12 van de APV niet kan leiden tot vernietiging van het besluit van 10 september 2019. [...]

[ECLI:NL:RVS:2022:169](#)

Zie ook de samenvatting van deze uitspraak onder het kopje "Algemeen bestuursrecht" (JnB 2022, 53).

JnB 2022, 56

MK Rechtbank Noord-Holland, 13-01-2022, HAA 20/5202

college van gedeputeerde staten van Noord-Holland, verweerder.

Wet algemene bepalingen omgevingsrecht 2.1 lid 1 aanhef en onder a en e

WABO-milieu. Omgevingsvergunning voor bouwen en in gebruik nemen van wandeloven en verhogen warmbandwalserij. I.c. wordt vastgesteld dat uit de aanvraag en de vergunning blijkt dat als gevolg van de verandering de emissie van stof toeneemt. Derde-partij heeft afdoende gemotiveerd dat de Zeer Zorgwekkende Stoffen (ZZS) lood en nikkel wel, maar de andere door eiseres genoemde ZZS niet aanwezig zullen zijn in het stof dat als gevolg van de verandering extra wordt uitgestoten. Van een onderzoek naar de gevolgen voor de aspecten lood en nikkel als gevolg van de beoogde verandering is in de besluitvorming evenwel geen sprake geweest. Deze lacune kan niet worden ondervangen door de jaarlijkse metingen door GGD-Amsterdam waarop verweerder wijst, nu deze metingen niet zien op de beoogde verandering. Verweerder heeft dan ook ten onrechte geen onderzoek verricht naar de gevolgen van de gevraagde verandering op de aspecten lood en nikkel. Dat verweerder heeft aangegeven dat op dit moment door derde-partij wordt onderzocht of voor wat betreft ZZS normen worden overschreden en dat de verwachting is dat van een mogelijke verhoging van ZZS in de buitenlucht in de IJmond geen sprake zal zijn, maakt dit niet anders.

[ECLI:NL:RBNHO:2022:132](#)

[Naar inhoudsopgave](#)

8.40- en 8.42-AMvB's

JnB 2022, 57

ABRS, 19-01-2022, 202002966/1/R3

college van burgemeester en wethouders van Westvoorne.

Activiteitenbesluit milieubeheer

Wet milieubeheer 8.41a

ACTIVITEITENBESLUIT MILIEUBEHEER. I.c. voert [appellant] terecht aan dat de inhoud van de mestbak niet duidelijk is omschreven in de aanvraag. De inhoud van de mestbak is daarna komen vast te staan. Gelet op de inhoud van de mestbak is de oprichting daarvan meldingsplichtig. Een en ander betekent dat ten onrechte niet op grond van artikel 8.41a, eerste lid, van de Wet milieubeheer gelijktijdig met de vergunningaanvraag een melding is gedaan.

[ECLI:NL:RVS:2022:155](#)

[Naar inhoudsopgave](#)

Natuurbescherming

JnB 2022, 58

Tussenuitspraak MK Rechtbank Oost-Brabant, 11-01-2022, SHE 20/3743 T

college van gedeputeerde staten van de provincie Noord-Brabant, verweerder.

Wet natuurbescherming (Wnb) 2.7

Regeling ammoniak en veehouderij (Rav)

NATUURBESCHERMING. GEBIEDSBESCHERMING. STIKTOF.

AMMONIAKEMISSIEFACTOREN. COMBILUCHTWASSERS. Bij de toetsing aan de norm in artikel 2.7 van de Wnb kan niet zonder meer van de haalbaarheid van de in de Rav genoemde emissiefactoren worden uitgegaan. De effectiviteit van emissiebeperkende stalsystemen kan dus niet rechtstreeks uit de Rav worden afgeleid.

De rechtbank sluit niet uit dat er oplossingen denkbaar zijn die als beschermingsmaatregel kunnen worden aangeduid. Door in deze zaak (en in andere zaken over luchtwassystemen) deze (en mogelijk andere) oplossingen te borgen in vergunningvoorschriften, kunnen deze oplossingen als beschermingsmaatregelen worden betrokken in de passende beoordeling. Wordt door middel van deze beschermingsmaatregelen bewerkstelligd dat de benodigde ammoniak emissiereductie wordt behaald en geen sprake is van een toename van de stikstofdepositie op de Natura 2000-gebieden, dan kan een beoordeling van de gevolgen voor de instandhoudingsdoelstellingen van het gebied per habitatype of stikstofgevoelige leefgebieden dus achterwege blijven. In aanvullende voorschriften kan ook de toegestane ammoniakvracht worden beperkt tot de hoeveelheid die is vergund of wordt vergund in de omgevingsvergunning om te voorkomen dat onnodige emissieruimte alsnog wordt vergund.

[...] In het besluit van 17 november 2020 (bestreden besluit) heeft verweerder aan vergunninghoudster een vergunning verleend op grond van artikel 2.7, tweede lid, van de Wet natuurbescherming (Wnb), verder aangeduid als de natuurvergunning, voor het uitbreiden en wijzigen van een veehouderij aan [adres] te Reusel.

[...]1. [...] Tijdens de zitting hebben partijen en de rechtbank uitgebreid met elkaar gesproken over oplossingen voor een langer bestaand probleem: hoe om te gaan met natuurtoestemmingen voor veehouderijen waar een combiluchtwasser wordt toegepast? In de uitspraak worden verschillende oplossingsrichtingen op een rij gezet en geeft de rechtbank aan waar zij voor kiest.

[...] 8.4 Bij de toetsing aan de norm in artikel 2.7 van de Wnb kan niet zonder meer van de haalbaarheid van de in de Rav genoemde emissiefactoren worden uitgegaan. De effectiviteit van emissiebeperkende stalsystemen kan dus niet rechtstreeks uit de Rav worden afgeleid. De Rav is namelijk geen regeling bij of krachtens de Wnb, maar een regeling op basis van de Wav (en als zodanig onderdeel van het toetsingskader van de omgevingsvergunning voor het wijzigen van de

inrichting). Dat betekent echter niet dat de Rav geen enkele betekenis heeft. In de door eisers overgelegde rapporten ziet de rechtbank geen aanleiding voor het oordeel dat de emissiefactoren in de (bijlage 1 bij de) Rav wat betreft dit luchtwassysteem dan wel voor andere luchtwassystemen in de Rav in zijn algemeenheid niet realistisch zijn. Hierbij betreft de rechtbank het WUR-rapport Metingen waaruit volgt dat bij twee biologische combiluchtwassers door twee geurlaboratoria (juni 2019) een rendement van 90% (5% meer dan het beloofde rendement in de Rav) is vastgesteld 8.5 Gelet op de door eisers genoemde rapporten weet de rechtbank niet zeker of een biologische combiluchtwasser in iedere stal op dezelfde wijze zal presteren en zal blijven presteren. De daadwerkelijke prestaties van de biologische combiluchtwasser hangen af van het ontwerp, het onderhoud en het gebruik van het stalsysteem in het afzonderlijke bedrijf. Dit heeft de rechtbank al opgemerkt in de eerder genoemde tussenuitspraak en de rechtbank ziet hiervoor bevestiging in het WUR-rapport van november 2021. [...]

[...] 14.1 De rechtbank ziet op basis van de discussie op de zitting alsmede argumenten in andere zaken en de informatie in het laatste WUR-rapport en de Kamerbrief, in lijn met haar tussenuitspraak van 9 april 2021 [Red: [ECLI:NL:RBOBR:2021:1601](#)], aanleiding om op de volgende manier tegen de zaak aan te kijken. Op basis van het WUR-rapport en het aan de hand daarvan gestelde onder rechtsoverweging 8.5 is de rechtbank van oordeel dat de verwijzing naar de Rav onvoldoende zekerheid biedt dat toepassing van de daarin genoemde combiluchtwassers ook leidt tot de in de Rav genoemde ammoniak emissiereductie. De oplossingen in het WUR-rapport zijn (nog) niet vastgelegd in wet- en regelgeving of in de beschrijvingen (leaflets) van de systemen. Naleving van het Activiteitenbesluit of installatie conform de leaflet betekent niet dat de beoogde ammoniak emissiereductie daadwerkelijk wordt behaald en ook in de toekomst behaald zal worden. Ook de plaatsing van ammoniak sensoren is niet in de leaflet genoemd. Daarom kan niet van de emissiefactor in de Rav worden uitgegaan en kan niet op voorhand worden verzekerd dat toepassing van de combiluchtwassers daadwerkelijk zal leiden tot een daling van de stikstofdepositie. Dat betekent dat niet op voorhand kan worden uitgesloten dat significante gevolgen voor Natura 2000-gebieden gaan optreden en dat, ondanks de wetwijziging van 1 januari 2020, dit bedrijf (en veel andere bedrijven) nog steeds een natuurvergunning nodig zouden kunnen hebben. Deze natuurvergunning kan pas worden verleend na een passende beoordeling.

14.2 Volgens de rechtbank hoeft deze passende beoordeling niet te bestaan uit een beoordeling van de gevolgen voor de instandhoudingsdoelstellingen van het gebied per habitatype of stikstofgevoelige leefgebieden. Zo'n uitgebreide passende beoordeling kan namelijk achterwege blijven indien beschermingsmaatregelen worden getroffen. Een beschermingsmaatregel is een maatregel die beoogt de eventuele schadelijke gevolgen die rechtstreeks uit een plan of project voortvloeien te voorkomen of te verminderen, teneinde ervoor te zorgen dat het plan of project de natuurlijke kenmerken van een Natura 2000-gebied niet zal aantasten. Beschermingsmaatregelen kunnen betrokken worden in een op basis van artikel 6, derde lid, van de Habitatrictlijn te verrichten passende beoordeling van de gevolgen van een plan of project. De rechtbank verwijst in dit verband naar rechtsoverweging 18 van de uitspraak van de Afdeling van 29 mei 2019.6 [Red: [ECLI:NL:RVS:2019:1603](#)]. De meeste oplossingen die staan genoemd in het WUR-rapport en de Kamerbrief kunnen worden beschouwd als beschermingsmaatregelen. Dit geldt zeker voor de doorlopende monitoring van ammoniak door middel van ammoniak sensoren (maatregel I) en een betere regeling van Ph in de biologische combiluchtwassers (maatregel III). Ook een verplichting tot een verscherpte controle en beter procesmanagement door de agrariër (maatregel II) zou als beschermingsmaatregel kunnen worden aangemerkt, afhankelijk van de formulering van deze verplichting. De rechtbank sluit niet uit dat er ook nog andere oplossingen denkbaar zijn die ook als beschermingsmaatregel kunnen worden aangeduid. Door in deze zaak (en in andere zaken over

luchtwassersystemen) deze (en mogelijk andere) oplossingen te borgen in vergunningvoorschriften, kunnen deze oplossingen als beschermingsmaatregelen worden betrokken in de passende beoordeling. Wordt door middel van deze beschermingsmaatregelen bewerkstelligd dat de benodigde ammoniak emissiereductie wordt behaald en geen sprake is van een toename van de stikstofdepositie op de Natura 2000-gebieden, dan kan een beoordeling van de gevolgen voor de instandhoudingsdoelstellingen van het gebied per habitatype of stikstofgevoelige leefgebieden dus achterwege blijven. In aanvullende voorschriften kan ook de toegestane ammoniakvracht worden beperkt tot de hoeveelheid die is vergund of wordt vergund in de omgevingsvergunning om te voorkomen dat onnodige emissieruimte alsnog wordt vergund.

[...] *Conclusie*

15.1 De rechtbank is van oordeel dat verweerder bij de verlening van de natuurvergunning ten onrechte heeft volstaan met een verwijzing naar de emissiefactoren in de Rav voor biologische combiluchtwassers. Verweerder had een eigen inschatting moeten maken over de verwachte werking van de aan de orde zijnde combiluchtwassers in dit geval. Hierboven is een aantal factoren genoemd dat niet is genoemd in de leaflet maar afhankelijk is van de installatie van de luchtwasser en de monitoring, controle en het onderhoud van de luchtwasser. Daardoor kan niet op voorhand worden verzekerd dat toepassing van de combiluchtwassers daadwerkelijk zal leiden tot een daling van de stikstofdepositie en is een natuurvergunning nodig. Daarnaast had verweerder de AERIUS berekeningen beter moeten verankeren in het bestreden besluit. Het bestreden besluit is in strijd met artikel 2.7 van de Wnb genomen. [...]

[ECLI:NL:RBOBR:2022:21](#)

Bij deze uitspraak is een [nieuwsbericht](#) ("Beoordeling natuurvergunning van varkenshouderij in Reusel moet opnieuw") uitgebracht.

[Naar inhoudsopgave](#)

Ziekte en arbeidsongeschiktheid

JnB 2022, 59

Rechtbank Zeeland-West-Brabant, 13-01-2022 (publ. 18-01-2022), BRE 20/7456 ZW

Raad van bestuur van het Uvw, verweerder.

ZW 15 lid 1

Dagloonbesluit werknemersverzekeringen (Dagloonbesluit) 12b lid 1

ZW. DAGLOONBESLUIT. De rechtbank is met het UWV van oordeel dat er geen aanleiding is om af te wijken van de toepasselijke regels.

Voor zover de beroepsgrond geacht moet worden zich te richten tegen het Dagloonbesluit treft ze evenmin doel. De omschrijving van het begrip 'referteperiode' in artikel 12b van het Dagloonbesluit komt op hetzelfde neer als in artikel 15, eerste lid, van de ZW. Bovendien biedt het Dagloonbesluit geen mogelijkheden om af te wijken van de regels en het dagloon anders vast te stellen. De rechtbank wijst in dit verband op de uitspraak van de CRvB van 27 oktober 2020, [ECLI:NL:CRVB:2020:2593](#).

De rechtbank is verder van oordeel dat onverkorte toepassing van de regelgeving in het geval van eiser niet zodanige schrijnende en nadelige gevolgen heeft dat deze onevenredig zijn in verhouding tot de met deze regelgeving te dienen doelen. Dat eiser door het verkeersongeval

de kans is ontnomen om meer maanden te werken en dat hij door het ongeval niet in de hand had wanneer hij zich zou ziek melden, kan niet als zo schrijnend en nadelig worden gezien dat van de toepasselijke dwingendrechtelijke regelgeving moet worden afgeweken. Deze omstandigheden gelden immers voor iedereen die zich ziek meldt.

Eiser heeft zich op de zitting beroepen op een recente uitspraak waarin wel op grond van het evenredigheidsbeginsel zou zijn afgeweken van de regels bij de berekening van het dagloon. De gemachtigde van het UWV heeft in haar reactie gewezen op rechtspraak uit 2017 over het dagloon in het kader van de Werkloosheidswet voor personen die uit de ZW kwamen. Naar het oordeel van de rechtbank is de stelling van eiser hiermee voldoende weersproken, te meer omdat hij zijn stelling niet verder heeft geconcretiseerd.

De rechtbank overweegt tot slot dat het aan de wetgever in formele zin en aan de besluitgever is om eventuele ongunstige effecten van de systematiek om het dagloon te berekenen te repareren.

[ECLI:NL:RBZWB:2022:128](#)

JnB 2022, 60

MK Rechtbank Zeeland-West-Brabant, 10-01-2022 (publ. 14-01-2022), BRE 21/565 CRTV

Raad van bestuur van het Uvw, verweerder.

BW 7:673e lid 2

COMPENSATIE TRANSITIEVERGOEDING. NIHILSTELLING. Partijen verschillen van mening over de uitleg van het bepaalde in artikel 7:673e, tweede lid, van het BW betreffende de hoogte van de compensatie. In dit geval is het opzegverbod van 2 jaar geëindigd voor 1 juli 2015, toen er nog geen recht op transitievergoeding bestond. De rechtbank zal het tweede lid zo uitleggen dat de hoogte van de transitievergoeding berekend moet worden, rekening houdend met de fictie dat er op het moment van het einde van de 2-jaarstermijn ook al een transitievergoeding verschuldigd zou zijn. Dit betekent dat het UWV op onjuiste gronden de compensatie op nihil heeft gesteld.

[ECLI:NL:RBZWB:2022:81](#)

JnB 2022, 61

MK Rechtbank Amsterdam, 21-12-2021 (publ. 20-01-2022), AMS 21/1465

Raad van Bestuur van het Uvw, verweerder.

BW 7:673e

COMPENSATIE TRANSITIEVERGOEDING. Verweerder heeft zich terecht op het standpunt gesteld dat aan twee voorwaarden voor toekenning van de compensatie transitievergoeding, zoals deze zijn opgenomen in artikel 7:673e van het Burgerlijk Wetboek, niet is voldaan. De ex-werknemer was niet meer arbeidsongeschikt bij einde dienstverband en de beëindiging van het dienstverband heeft plaatsgevonden voordat de periode van het ontslagverbod wegens ziekte was verstreken.

[ECLI:NL:RBAMS:2021:7577](#)

JnB 2022, 62

MK Rechtbank Amsterdam, 21-12-2021 (publ. 20-01-2022), AMS 21/2134

Raad van Bestuur van het Uvw, verweerder.

BW 7:670, 7:673e

COMPENSATIE TRANSITIEVERGOEDING. LOONSANCTIE. Niet is in geschil dat aan de voorwaarden voor toekenning van de compensatievergoeding is voldaan. Het geschil tussen partijen spitst zich toe op de hoogte van de vergoeding. De rechtbank is van oordeel dat de zinsnede “de dag na het verstrijken van de termijn van twee jaar, bedoeld in artikel 670, lid 1, onderdeel a” aan het einde van artikel 673e, tweede lid, van het BW duidelijk is. Het peilmoment op basis van de wettekst is dan het einde van het reguliere opzegverbod bij ziekte, twee jaar nadat de werknemer na ziekte niet kan werken.

In een nadere regeling van een situatie als die van eiseres – waarin de periode van het wettelijke ontslagverbod als gevolg van een loonsanctie langer duurde dan twee jaar – wordt in de wet niet voorzien. Dat neemt echter niet weg dat de relevante zinsnede, zoals hiervoor geciteerd, helder is en naar het oordeel van de rechtbank geen ruimte biedt het peilmoment te verplaatsen naar het moment waarop het opzegverbod afloopt als dat door een loonsanctie is verlengd.

Anders dan eiseres is de rechtbank van oordeel dat de beslissing van verweerder niet betekent dat eiseres dubbel wordt gestraft. De opgelegde loonsanctie houdt verband met het niet (tijdig) nakomen van re-integratieverplichtingen door eiseres. De compensatie van de transitievergoeding dient een geheel ander doel, namelijk het voorkomen van slapende dienstverbanden. Eiseres heeft inderdaad het slapende dienstverband beëindigd. Dat in haar geval, anders dan in gevallen waarin een loonsanctie is opgelegd ná 1 juli 2015 geen compensatie wordt toegekend, vloeit voort uit de geldende regelgeving en het ontbreken van overgangsrecht voor gevallen als dat van eiseres. Voor zover met het ontbreken van een nadere regeling sprake is van een omissie overweegt de rechtbank dat het aan de wetgever is om deze, indien wenselijk, te herstellen. De bestuursrechter is daarvoor niet aan zet.

[ECLI:NL:RBAMS:2021:7578](#)

[Naar inhoudsopgave](#)

Sociale zekerheid overig

TOZO, NOW, TOFA

JnB 2022, 63

MK Rechtbank Zeeland-West-Brabant, 14-01-2022 (publ. 20-01-2022), BRE 21/3365 NOW

minister van Sociale Zaken en Werkgelegenheid, verweerder.

Awb 4:46

Tweede tijdelijke noodmaatregel overbrugging voor behoud van werkgelegenheid (Now-2) 8, 15 aanhef en onder b

NOW-2. DEFINITIEVE TOEKENNING EN TERUGVORDERING. OPZEGGING

ARBEIDSOVEREENKOMST WERKNEEMSTER. In artikel 15, aanhef en onder b, van de Now-2 is de verplichting opgenomen dat een werkgever in de periode van 1 juni 2020 tot en met 30 september 2020 geen verzoek doet om de arbeidsovereenkomst op te zeggen op grond van bedrijfseconomische redenen. Het gaat bij deze verplichting om het moment van indienen van het verzoek en niet om het moment dat de ontslaaanvraag compleet is gemaakt. Nu eiseres

zich niet aan bovengenoemde verplichting heeft gehouden was de minister bevoegd om de subsidie lager vast te stellen.

Rechtbank: 7. Niet in geschil is dat de ontslagaanvraag op 27 september 2020 is ontvangen door het UWV. Dit valt in de periode genoemd in artikel 8, negende lid, van de Now-2. Aan de voorwaarden van dit artikel om de subsidie te verlagen is daarmee voldaan. Er is geen hardheidsclausule opgenomen in de Now-2. Dat betekent dat de minister volgens deze regeling in beginsel gehouden is om de subsidie te verlagen.

8. De rechtbank neemt in aanmerking dat het hier om een subsidie-vaststelling gaat. Dit betekent dat naast de bepalingen van de Now-2, ook titel 4.2 van de Algemene wet bestuursrecht (Awb) van toepassing is. Ingevolge artikel 4:46 van de Awb wordt de subsidie overeenkomstig de subsidieverlening vastgesteld tenzij er sprake is van één van de onder het tweede lid genoemde situaties.

Ter zitting heeft de minister gesteld dat aan de lagere subsidievaststelling het bepaalde in artikel 4:46, tweede lid, onder b, van de Awb ten grondslag ligt. De minister heeft zich daarbij op het standpunt gesteld dat niet voldaan is aan de verplichting om werkgelegenheid te behouden.

9. In artikel 15, aanhef en onder b, van de Now-2 is de verplichting opgenomen dat een werkgever in de periode van 1 juni 2020 tot en met 30 september 2020 geen verzoek doet om de arbeidsovereenkomst op te zeggen op grond van bedrijfseconomische redenen. In het besluit van 2 september 2020 is eiseres ook gewezen op deze verplichting. Het gaat bij deze verplichting om het moment van indienen van het verzoek en niet om het moment dat de ontslagaanvraag compleet is gemaakt. De stelling van eiseres ter zitting dat er geen sprake is van een (binnen deze periode) ingediende ontslagaanvraag omdat het UWV nog stukken heeft opgevraagd, volgt de rechtbank daarom niet.

Nu eiseres zich niet aan bovengenoemde verplichting heeft gehouden was de minister bevoegd om de subsidie lager vast te stellen.

10. Het voorgaande betekent echter niet dat de minister de subsidie altijd lager moet vaststellen als in de subsidieperiode een ontslagaanvraag is gedaan. Het gaat volgens het bepaalde in de aanhef van het tweede lid van artikel 4:46 van de Awb immers om een discretionaire bevoegdheid. De minister zal daarom een belangenafweging moeten maken. Dat er een belangenafweging heeft plaatsgevonden blijkt niet uit het bestreden besluit. De enkele vaststelling in het bestreden besluit dat eiseres niet heeft voldaan aan de voorwaarden die zijn gesteld aan de subsidie, is daarvoor onvoldoende. Het besluit komt dan ook wegens een motiveringsgebrek voor vernietiging in aanmerking. [...]

12. De rechtbank stelt vast dat het interne beleid, zoals verwoord ter zitting, niet is vastgelegd in een door de minister genomen besluit en daarom niet als beleid als bedoeld in artikel 1:3, vierde lid, van de Awb, maar als vaste gedragslijn is aan te merken. Nu eiseres de ontslagaanvraag heeft gedaan in de subsidieperiode en zij ook daadwerkelijk tot een beëindiging van de dienstbetrekking is gekomen, valt eiseres niet onder de definitie van een bijzonder geval zoals opgenomen in de vaste gedragslijn.

13. De rechtbank beoordeelt vervolgens of de minister ook overigens bij een afweging van de belangen van eiseres en het door de minister behartigde algemene belang in redelijkheid heeft kunnen concluderen dat dit laatste belang zwaarder moet wegen. [...]

Gelet op het doel van baanbehoud en omdat eiseres op de hoogte was van de consequenties van de ontslagaanvraag en zij hierin geen aanleiding heeft gezien de aanvraag in te trekken, is de rechtbank van oordeel dat de minister in dit geval het algemeen te dienen belang bij een juiste subsidievaststelling zwaarder heeft kunnen laten wegen dan het belang van eiseres. Daarbij heeft de

rechtbank tevens betrokken dat niet gebleken is dat eiseres door de lagere vaststelling in onoverkomelijke problemen is gekomen. De minister heeft dan ook in redelijkheid gebruik kunnen maken van zijn bevoegdheid tot lagere vaststelling van de subsidie.

14. Door de lagere vaststelling van de subsidie staat vast dat eiseres te veel aan voorschot heeft ontvangen. Op grond van artikel 19 van de Now-2 is de minister bevoegd om te veel betaalde voorschotten terug te vorderen. Ook hier zal dus een belangenafweging moeten plaatsvinden.

15. Ter zitting heeft de minister gesteld dat bedragen onder de € 500,-- niet worden teruggevorderd en dat er ruime uitstel mogelijkheden voor terugbetaling zijn. Eiseres kan een betalingsregeling treffen met een totale duur van 5 jaar. In het geval van eiseres zou dit betekenen dat zij per maand een bedrag van ruim € 36,-- had moeten terugbetalen. Mede gelet op dit ruime invorderingsbeleid is de rechtbank van oordeel dat terugvordering niet onredelijk is. [...]

[ECLI:NL:RBZWB:2022:156](#)

[Naar inhoudsopgave](#)

Bestuursrecht overig

Drank- en horecawet

JnB 2022, 64

MK ABRs, 19-01-2022, 202100506/1/A3

burgemeester van Eindhoven.

Drank- en Horecawet 8 lid 1 aanhef en onder b, 31 lid 1 aanhef en onder b

Wet op de kansspelen 30d lid 4 aanhef en onder a, 30f lid 1 aanhef en onder c

Speelautomatenbesluit 2000

DRANK- EN HORECAWET. SLECHT LEVENSGEDRAG. Intrekking drank- en horecaverunning en aanwezigheidsvergunning. I.c. wordt geoordeeld dat de rechtbank op juiste gronden heeft geoordeeld dat de burgemeester zich in redelijkheid op het standpunt kon stellen dat [appellant] van slecht levensgedrag is.

[...] Bij besluit van 7 augustus 2018 heeft de burgemeester een aan [appellant] verleende drank- en horecaverunning en aanwezigheidsvergunning ingetrokken.

[...] 6.1. De rechtbank heeft, gelet op het voorgaande, op juiste gronden geoordeeld dat de burgemeester zich in redelijkheid op het standpunt kon stellen dat [appellant] van slecht levensgedrag is. Uit de DHW, de Wok en het Speelautomatenbesluit blijkt dat de burgemeester verplicht is om een drank- en horecaverunning en een aanwezigheidsvergunning voor een speelautomaat in te trekken als leidinggevend en beheerders van de inrichting in enig opzicht van slecht levensgedrag zijn. Omdat [appellant] in enig opzicht van slecht levensgedrag is, is de burgemeester tot intrekking van de vergunningen overgegaan. Bij het oordeel of [appellant] in enig opzicht van slecht levensgedrag is, heeft de burgemeester het oordeel van de rechtbank Oost-Brabant van 1 mei 2018 mogen betrekken. Weliswaar is de veroordeling van [appellant] nog niet onherroepelijk omdat hij hoger beroep heeft ingesteld tegen dat vonnis, maar dat betekent niet dat de burgemeester die veroordeling niet mocht betrekken bij zijn besluitvorming. Zoals uit de uitspraak van de Afdeling van 10 april 2019, [ECLI:NL:RVS:2019:1099](#), volgt, zijn geen beperkingen gesteld aan de feiten of omstandigheden die bij de beoordeling van het levensgedrag mogen worden betrokken. Bovendien heeft de burgemeester niet alleen de enkele veroordeling betrokken bij zijn besluitvorming, maar hij heeft daarbij ook de inhoud van de bestuurlijke rapportage betrokken. Ter

zitting heeft [appellant] een Verklaring omtrent het gedrag (hierna: Vog) ten behoeve van een exploitatievergunning van 5 oktober 2021 overgelegd. Los van het feit dat de Vog van latere datum is dan het besluit van 29 mei 2020, heeft de burgemeester een zelfstandige bevoegdheid met een eigen beoordelingsruimte bij de intrekking van een DHW-vergunning en een aanwezigheidsvergunning, waarbij hij andere aandachtspunten betreft dan de minister voor Rechtsbescherming bij de verlening van een Vog. Daarbij beperkt de burgemeester zich niet tot de feiten en omstandigheden die bij de beoordeling of een Vog kan worden afgegeven worden betrokken. Vergelijk de uitspraak van de Afdeling van 24 februari 2021, [ECLI:NL:RVS:2021:392](#). [...] [ECLI:NL:RVS:2022:132](#)

[Naar inhoudsopgave](#)

Huisvesting

JnB 2022, 65

ABRS, 19-01-2022, 202101126/1/A3

college van burgemeester en wethouders van Den Haag.

Internationaal Verdrag inzake Rechten van het Kind (IVRK) 3

Bouwbesluit 2012 7.18

Huisvestingsverordening Den Haag 2015-2019 1, 29, 36

HUISVESTING. VOORRANGSVERKLARING. Oppervlakenorm Bouwbesluit 2012. Het is niet onredelijk dat volgens het beleid van het college niet iedere gezinsuitbreiding die leidt tot een relatief kleinere woning, op zichzelf al zorgt voor een voorrangpositie. I.c. heeft het college niet voldoende gemotiveerd waarom de persoonlijke omstandigheden van [appellante] en haar kinderen, mede in het licht van artikel 3, eerste lid, van het IVRK, niet leiden tot een voorrangsverklaring op grond van artikel 29, tweede lid, aanhef en onder b, dan wel artikel 46 van de Huisvestingsverordening.

[...] [Afwijzing aanvraag van [appellante] voor een voorrangsverklaring [...].

[...] Leidt het niet voldoende aan de oppervlakenorm van het Bouwbesluit 2012 op zichzelf tot een voorrangsverklaring?

4.1. De woonoppervlakte van de woning van [appellante] was 0,28 m² minder dan de bij de passendheidscriteria voor huisvestingsvergunningen gehanteerde norm uit artikel 7.18 van het Bouwbesluit 2012. Bij huisvestingsvergunningen wijst het college een woning toe aan een woningzoekende. Daarbij mag geen situatie in het leven worden geroepen die in strijd is met de regels ter voorkoming van overbewoning. Zo wordt bij huisvestingsvergunningen rekening gehouden met de norm uit artikel 7.18 van het Bouwbesluit 2012. Deze norm geldt volgens het beleid van het college bij het beoordelen van de situatie van aanvragers van voorrangsverklaringen echter niet zonder meer. Het doel van een voorrangsverklaring is het zo snel mogelijk toekennen van een woning aan een woningzoekende. Vanwege de persoonlijke situatie van de woningzoekende is het van dringend belang dat dit niet te lang duurt. Op grond van de Uitvoeringsregels Voorrangsbepaling gemeente Den Haag 2015 - 2019 dient daarbij de nadruk gelegd te worden op de individuele beoordeling. Het zelfstandig maar te klein wonen kan, tezamen met de andere genoemde omstandigheden, leiden tot de conclusie dat een aanvrager voorrang dient te krijgen als het niet mogelijk is om zonder voorrangpositie binnen drie maanden zelfstandig andere woonruimte te vinden. Het argument dat [appellante] te klein woont, is dus volgens deze regels op zichzelf niet voldoende. In de Uitvoeringsregels wordt het te klein wonen tezamen met een relatiebeëindiging gegeven als voorbeeld.

4.2. De rechtbank heeft terecht overwogen dat de druk op de woningmarkt in de regio Haaglanden hoog is en dat goedkope huurruimte in deze regio schaars is. Het strenge beleid dat het college voert bij het verlenen van voorrangsverklaringen is daarom niet onredelijk. Een kleinere woning hoeft feitelijk niet in alle situaties te leiden tot een levensbedreigende of levensontwrichtende situatie. Het is naar het oordeel van de Afdeling daarbij niet onredelijk dat volgens het beleid van het college niet iedere gezinsuitbreiding die leidt tot een relatief kleinere woning, op zichzelf al zorgt voor een voorrangspositie. Daarom is een verschil tussen de passendheidscriteria en de voorwaarden voor voorrangsverklaringen waar het gaat om de woonoppervlakte op zichzelf ook niet onredelijk. Hierbij dient in aanmerking te worden genomen dat de woning van [appellante] ten tijde van acceptatie wel passend was voor haar gezin, zodat toen aan de criteria voor huisvestingsvergunningen werd voldaan. Haar gezin bestond toen uit haar en haar eerste kind en ze was nog niet zwanger van haar tweede kind.

[...] Persoonlijke omstandigheden

4.4. [appellante] beroept zich op de sociaal en/of medisch levensontwrichtende woonsituatie. Deze grond staat in artikel 29, tweede lid, aanhef en onder b, van de Huisvestingsverordening. Zoals volgt uit wat hiervoor is overwogen, doet deze grond zich niet al voor als niet wordt voldaan aan de oppervlakenorm van artikel 7.18 van het Bouwbesluit 2012. Die omstandigheid kan echter in combinatie met de persoonlijke omstandigheden van de aanvrager van een voorrangsverklaring wel meebrengen dat die grond van toepassing is. Ter zitting heeft het college niet voldoende toegelicht waarom de omstandigheden die [appellante] aanvoert, onvoldoende zijn om in aanmerking te komen voor een voorrangsverklaring wegens sociale en/of medische gronden. Daarbij blijkt uit niets dat het college de belangen van de kinderen heeft meegewogen. Op grond van artikel 3, eerste lid, van het IVRK is daarvoor wel aanleiding. Op grond van dit artikel moet het college in het besluit voldoende gewicht toekennen aan de belangen van de kinderen. Dat is hier niet kenbaar gebeurd.

Als artikel 29, tweede lid, aanhef en onder b, van de Huisvestingsverordening niet van toepassing is op de situatie van [appellante], dan valt niet uit te sluiten dat er aanleiding is om de hardheidsclausule toe te passen. Het college geeft alleen in uitzonderlijke situaties toepassing aan de hardheidsclausule van artikel 46 van de Huisvestingsverordening. Het college heeft niet duidelijk gemaakt waarom de situatie van [appellante] en haar kinderen in dit opzicht niet uitzonderlijk zou zijn. Het college heeft geen concrete inschatting gegeven van het aantal mensen dat in een soortgelijke situatie verkeert, maar heeft ter zitting slechts aangegeven dat elke week wel situaties naar voren komen die net zo schrijnend of schrijnender zijn dan die van [appellante]. Een dergelijke algemene toelichting stelt de Afdeling niet in staat te beoordelen in hoeverre de situatie van [appellante] en haar kinderen uitzonderlijk is. Ook op dit punt schiet het besluit daarmee te kort in het licht van artikel 3, eerste lid, van het IVRK.

Naar het oordeel van de Afdeling heeft de rechtbank ten onrechte niet onderkend dat het college niet voldoende heeft gemotiveerd waarom de persoonlijke omstandigheden van [appellante] en haar kinderen, mede in het licht van artikel 3, eerste lid, van het IVRK, niet leiden tot een voorrangsverklaring op grond van artikel 29, tweede lid, aanhef en onder b, dan wel artikel 46 van de Huisvestingsverordening. Het college dient daarom opnieuw op de bezwaren van [appellante] te beslissen. [...]

[ECLI:NL:RVS:2022:151](#)

[Naar inhoudsopgave](#)

Wegenverkeerswet

JnB 2022, 66

Voorzieningenrechter Rechtbank Gelderland, 13-01-2022, ARN 21/5821, 21/5836, 21/5857 en 21/5863

college van burgemeester en wethouders van Apeldoorn.

Wegenverkeerswet 1994 2

Besluit Administratieve bepalingen inzake het wegverkeer (BABW) 21

WEGENVERKEERSWET. VERKEERSBESLUIT. NATUURBESCHERMING. Afsluiting weg in verband met werkzaamheden aan viaduct.

Het college hoeft niet mee te wegen of een passende beoordeling in het kader van de Wet natuurbescherming vereist is. De vraag of wel of geen sprake is van een nieuw project en of daar in dit geval een vergunning of ontheffing voor is vereist op grond van de Wet natuurbescherming is een kwestie van handhaving en ligt in eerste instantie ter beoordeling van het daartoe bevoegde gezag. Dit betekent niet dat het college bij het verkeersbesluit de effecten op nabijgelegen natuurgebieden naast zich neer mag leggen. Hij zal deze wel moeten onderzoeken en wegen in de algehele belangenafweging zoals die volgt uit artikel 3:4 van de Algemene wet bestuursrecht. Verwijzing naar uitspraak ABRS 08-03-2017, [ECLI:NL:RVS:2017:622](#).

I.c. is op dit moment onvoldoende duidelijkheid over de effecten op de natuur. Het is daarom op voorhand niet te zeggen of het college in redelijkheid, gelet op de betrokken belangen, tot de wegafsluiting heeft kunnen komen. Gelet op de onomkeerbare gevolgen die het besluit heeft is dit ook aanleiding om het verzoek van de werkgroep toe te wijzen en het besluit te schorsen tot zes weken nadat op het bezwaar is beslist. Deze schorsing ziet alleen op het afsluiten van de weg en het voetpad over het viaduct voor alle voertuigen en voetgangers door middel van het plaatsen van verkeersborden.

[ECLI:NL:RBGEL:2022:120](#)

[Naar inhoudsopgave](#)

Wegenwet

JnB 2022, 67

ABRS, 19-01-2022, 202005767/1/A3

college van burgemeester en wethouders van De Bilt.

Wegenwet 4, 49

Algemene Plaatselijke Verordening De Bilt 2019 (Apv) 2:10 lid 1 aanhef en onder a

WEGENWET. HANDHAVING. OPENBAARHEID WEG. BEWIJSLAST. I.c. heeft het college zich ten onrechte op het standpunt gesteld dat het voorterrein niet openbaar is en dat het daarom niet bevoegd is om handhavend op te treden. De juridische eigendomssituatie, de afwezigheid van publiekrechtelijke beperkingen en het bestemmingsplan, zeggen niets over de feitelijke toegankelijkheid van het voorterrein.

[...] Bij besluit van 13 april 2017 heeft het college het verzoek van [appellant] om handhavend op te treden tegen het aan de openbaarheid onttrekken van een gedeelte van het perceel [locatie 1] in Bilthoven afgewezen.

[...] 2. In deze zaak gaat het om beantwoording van de vraag, of het deel van het voorterrein van [partij] in de vorm van een halfroond (hierna: het voorterrein) een openbare weg is in de zin van de Wegenwet. [...]

[...] 4.1. Zoals de Afdeling eerder heeft overwogen (onder meer in de uitspraak van 27 november 2013, [ECLI:NL:RVS:2013:2109](#)) dient degene die zich op de openbaarheid van een weg beroept, die openbaarheid aannemelijk te maken. Daarom rust op [appellant] de bewijslast om aannemelijk te maken dat het voorterrein, dat niet op de wegenlegger voorkomt, openbaar is omdat het gedurende dertig aaneengesloten jaren voor een ieder toegankelijk is geweest.

Een weg is niet al voor een ieder toegankelijk in de zin van artikel 4, eerste lid, aanhef en onder I, indien gedurende dertig achtereenvolgende jaren een ieder in de feitelijke mogelijkheid is geweest die weg te betreden. Dat betreden moet tevens niet wederrechtelijk zijn geweest en met name dus niet tegen de kenbaar gemaakte wil van de rechthebbende zijn gebeurd. Dit betekent dat het fysiek afsluiten van een weg of het plaatsen van een bordje met het opschrift "verboden toegang", waarmee de wil van de rechthebbende dat de weg niet voor een ieder toegankelijk is, kenbaar is gemaakt, het tijdvak van dertig jaren als bedoeld in artikel 4, eerste lid, aanhef en onder I, doorbreekt, ook al gebeurt dat slechts korte tijd.

4.2. [appellant] voert terecht aan dat de rechtbank aan de verklaring van [persoon A] en [persoon B] ten onrechte zwaarder gewicht heeft toegekend dan aan de door hem overgelegde stukken. Die verklaring, dat het voorterrein altijd bij de woning [locatie 1] heeft behoord en uitsluitend de bewoners van [locatie 1] het terrein als parkeerplaats hebben gebruikt, zegt niets over de feitelijke toegankelijkheid van het voorterrein. Dat "iedereen wist dat het voorterrein geen algemene parkeerplaats was", zoals zij ook hebben verklaard, is te vaag.

[...] 4.4. [appellant] bestrijdt verder terecht de overweging van de rechtbank, dat [partij] aannemelijk heeft gemaakt dat hij het privé-karakter van zijn voorterrein vanaf het moment van het leggen van de tegels met de tekst 'eigen terrein' wilde behouden. Het voorterrein was ten tijde van het leggen van de tegels openbaar. Door het leggen van de tegels heeft het voorterrein niet opgehouden openbaar te zijn, omdat niet is voldaan aan artikel 7 van de Wegenwet. Ingevolge dat artikel heeft een weg opgehouden openbaar te zijn wanneer de weg gedurende dertig achtereenvolgende jaren niet voor een ieder toegankelijk is geweest of wanneer de weg door het bevoegd gezag aan het openbaar verkeer is onttrokken. Ten tijde van het nemen van het besluit van 22 juli 2019 waren nog geen dertig jaren verstreken sinds het leggen van de tegels en was er ook geen besluit van de gemeenteraad, zoals bedoeld in artikel 9 van de Wegenwet, dat het voorterrein aan het openbaar verkeer werd onttrokken.

4.5. Het vorenstaande betekent dat de rechtbank ten onrechte heeft overwogen dat [appellant] niet aannemelijk heeft gemaakt dat het voorterrein openbaar is. De juridische eigendomssituatie, de afwezigheid van publiekrechtelijke beperkingen en het bestemmingsplan, zeggen niets over de feitelijke toegankelijkheid van het voorterrein. Het college heeft zich ten onrechte op het standpunt gesteld dat het voorterrein niet openbaar is en dat het daarom niet bevoegd is om handhavend op te treden. De rechtbank heeft dat niet onderkend. [...]

[ECLI:NL:RVS:2022:129](#)

[Naar inhoudsopgave](#)

Wet basisregistratie personen

JnB 2022, 68

ABRS, 19-01-2022, 202004298/1/A3

college van burgemeester en wethouders.

Verdrag tot bescherming van de rechten van de mens en de fundamentele vrijheden (EVRM) 8

Wet basisregistratie personen (brp) 1.1, 2.23, 2.39, 2.45

WET BASISREGISTRATIE PERSONEN. WOONADRES. BRIEFADRES. ADRESONDERZOEK.

Het gelijktijdig hebben van een woonadres en briefadres is niet mogelijk. Wanneer

[appellante] geen informatie wil verschaffen over haar verblijfplaats omdat de bewoners dit niet toestaan, betekent dit niet dat het college deze inlichtingen niet mocht verlangen om met zekerheid vast te kunnen stellen dat geen briefadres wordt toegekend aan een persoon met een woonadres. Het doen van een adresonderzoek is een gerechtvaardigde en proportionele uitzondering op artikel 8, eerste lid, van het EVRM. Het doen van een adresonderzoek is voorzien bij wet. Ook is het, gezien het doel van de brp, noodzakelijk in een democratische samenleving met het oog op de in artikel 8, tweede lid, van het EVRM vermelde belangen.

[...] Bij besluit van 11 juli 2019 heeft het college het verzoek van [appellante] om in de basisregistratie personen (hierna: de brp) geregistreerd te worden op een briefadres, afgewezen.

[...] Het adresonderzoek

3.3. De rechtbank heeft terecht overwogen dat het doel van de Wet basisregistratie personen (hierna: Wet brp) is dat de in de brp vermelde gegevens zo betrouwbaar en duidelijk mogelijk zijn en de gebruikers van de gegevens erop moeten kunnen vertrouwen dat deze in beginsel juist zijn. Met het oog daarop dienen in de brp gegevens over de feitelijke verblijfplaats van de betrokkene te worden geregistreerd.

Ingevolge artikel 2.23 van de Wet brp geldt pas bij het ontbreken van een woonadres, een briefadres als adres. De Afdeling begrijpt, door de toelichting van [appellante] ter zitting, dat zij een briefadres wil hebben om onder andere haar DigiD aan te vragen en zorgverzekering te regelen, zonder kenbaar te hoeven maken waar zij verblijft. De wet is echter duidelijk op dit punt. Het gelijktijdig hebben van een woonadres en briefadres is niet mogelijk. Als [appellante] uit de opvang is en geen briefadres meer heeft, dan dient zij aangifte van een adres te doen. Zij zal dan in beginsel een nieuw woonadres moeten opgeven. Voor zover geen adres kan worden aangewezen dat door haar wordt bewoond, moet ingevolge artikel 2.39 en 1.1, aanhef en onder o, van de Wet brp, het adres waar zij naar redelijke verwachting gedurende drie maanden ten minste twee derde van de tijd zal overnachten als haar woonadres worden beschouwd.

De rechtbank heeft terecht overwogen dat wanneer [appellante] geen informatie wil verschaffen over haar verblijfplaats omdat de bewoners dit niet toestaan, dit niet betekent dat het college deze inlichtingen niet mocht verlangen om met zekerheid vast te kunnen stellen dat geen briefadres wordt toegekend aan een persoon met een woonadres. Op grond van artikel 2.45 van de Wet brp is de burger immers verplicht om op verzoek van het college de inlichtingen te geven die van belang zijn voor de bijhouding met betrekking tot hem van de brp.

Volgens de Afdeling is het doen van een adresonderzoek een gerechtvaardigde en proportionele uitzondering op artikel 8, eerste lid, van het EVRM. Het doen van een adresonderzoek is voorzien bij wet. Ook is het, gezien het doel van de brp, noodzakelijk in een democratische samenleving met het oog op de in artikel 8, tweede lid, van het EVRM vermelde belangen. De Afdeling wijst op de geschiedenis van de totstandkoming van de Wet brp (Kamerstukken II 2012/13, 33 219, nr. 6, blz. 67-69), waarin is toegelicht waarom als uitgangspunt geldt dat in de brp de feitelijke situatie wordt vastgelegd. Dat uitgangspunt is onder meer erop gericht om al dan niet illegale verblijfssituaties in kaart te brengen en om te voorkomen dat ten onrechte wel of geen gebruik van overheidsvoorzieningen wordt gemaakt. Ook voor hulpdiensten is van belang om te weten of en door wie een pand wordt bewoond. Daarbij moeten de gebruikers van de gegevens erop kunnen vertrouwen dat deze in beginsel juist zijn. De juistheid van de gegevens in de brp weegt gezien de

genoemde belangen bij een juiste registratie naar het oordeel van de Afdeling zwaarder dan het belang van [appellante]. De door het college gevraagde informatie is nodig om vast te kunnen stellen of aan de voorwaarden voor een briefadres wordt voldaan. Daarbij heeft de Afdeling betrokken dat de genoemde belangen mee kunnen brengen dat de informatie bij andere afdelingen of overheidsinstanties terecht komt. Overigens heeft het college ter zitting gesteld dat de verantwoordelijke afdeling niet actief alle bevindingen van een adresonderzoek meldt bij andere afdelingen of overheidsinstanties. [appellante] heeft in dit verband nog verwezen naar rapport nr. 2016/110 van de Nationale ombudsman van 1 november 2016. Het college heeft terecht gesteld dat dit rapport betrekking heeft op de problematiek van personen die niet met een adres in de brp staan ingeschreven. Die situatie is hier niet aan de orde.

Hoewel de Afdeling begrijpt dat [appellante] zich door omstandigheden bezwaard voelt om de gemeente de verzochte informatie te geven, gaat de Afdeling niet mee met het betoog dat de uitvoering van het adresonderzoek door het college onrechtmatig is, de uitwerking ervan onbillijk is en een ernstige inbreuk op de persoonlijke levenssfeer vormt.

Belangenafweging en hardheidsclausule

3.4. Het besluit om al dan niet op grond van artikel 2.23 van de Wet brp een briefadres op te nemen, is een besluit waarbij het college uitsluitend een beoordeling geeft over de feiten en waarbij geen ruimte bestaat om op grond van een belangenafweging toch een briefadres aan [appellante] toe te kennen. De rechtbank heeft daarom terecht geoordeeld dat er geen ruimte is voor een belangenafweging of hardheidsclausule. [appellante] heeft desgevraagd aan het college geen informatie verstrekt over haar verblijfplaats. Daardoor kon niet worden vastgesteld dat zij feitelijk niet over een woonadres beschikte en dus in aanmerking kwam voor een briefadres. [appellante] heeft erop gewezen dat andere gemeenten beleid voeren waarin een hardheidsclausule is opgenomen. De gemeente Utrecht kent echter niet zo een buitenwettelijk beleid, zodat daar ook niet aan kan worden getoetst. [...]

[ECLI:NL:RVS:2022:152](#)

[Naar inhoudsopgave](#)

Wet openbaarheid van bestuur

JnB 2022, 69

MK ABRS, 19-01-2022, 202104554/1/A3

minister van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit, appellant.

Wet milieubeheer 19.1a

Wet openbaarheid van bestuur (Wob) 1, 3, 10

WET OPENBAARHEID VAN BESTUUR. MILIEU-INFORMATIE. LOCATIEGEGEVENS IN PAS-MELDINGEN. Uit de uitspraak van de Afdeling van 27 januari 2021, [ECLI:NL:RVS:2021:153](#) volgt dat de bedrijfsadresgegevens van de PAS-meldingen als locatiegegevens moeten worden beschouwd. Daaruit volgt dat deze bedrijfsadresgegevens in de PAS-meldingen als emissiegegevens moeten worden aangemerkt.

[...] Bij drie afzonderlijke deelbesluiten van 6 juni, 1 juli en 23 juli 2019 heeft de minister twee verzoeken op grond van de Wet openbaarheid van bestuur (hierna: Wob) van MOB deels ingewilligd en deels afgewezen.

[...] 1. Deze uitspraak borduurt voort op de eerdere uitspraak van de Afdeling van 27 januari 2021, [ECLI:NL:RVS:2021:153](#). Voor een uitgebreide weergave van de voorgeschiedenis van het

geschil verwijst de Afdeling naar die uitspraak. Hieronder volgt nog een korte samenvatting van de achtergrond van de procedure.

[..] i. Locatiegegevens

[.] 5.1. Centraal in deze zaak staat de vraag of onder locatiegegevens in de PAS-meldingen ook de bedrijfsadresgegevens van de PAS-melder vallen. Als dat zo is, dan zijn ook deze bedrijfsadresgegevens aan te merken als milieu-informatie die betrekking heeft op emissies in het milieu. In dat geval kan de minister openbaarmaking van die informatie niet weigeren op grond van de eerbiediging van de persoonlijke levenssfeer, (artikel 10, tweede lid, aanhef en onder e, van de Wob; vgl. overweging 6 van de uitspraak van 27 januari 2021).

5.2. De Afdeling heeft zich in haar uitspraak van 27 januari 2021 uitgelaten over de locatiegegevens in de PAS-meldingen. Zij heeft in de PAS-meldingen vier categorieën van locatiegegevens genoemd. Het gaat om i) het adres van de persoon of rechtspersoon voor wie de melding is gedaan; ii) een kaartje genaamd "Locatie Situatie 1" en de bijbehorende locatiegegevens van de "Emissie (per bron) Situatie 1"; iii) een kaartje genaamd "Locatie Situatie 2" en de bijbehorende locatiegegevens van de "Emissie (per bron) Situatie 2" en iv) locatiegegevens in de vorm van een kaartje over de "Depositie natuurgebieden" (zie overweging 6.1 van de uitspraak van 27 januari 2021). Het gaat in deze zaak om de gegevens die onder categorie i) vallen. Ook die gegevens heeft de Afdeling in haar uitspraak aangemerkt als locatiegegevens. Dat betekent dat de minister ook die gegevens openbaar moet maken, tenzij het verstrekken van deze gegevens, zoals de Afdeling in overweging 7 e.v. van haar uitspraak van 27 januari 2021 duidelijk heeft gemaakt, niet opweegt tegen de beveiliging van bedrijven en het voorkomen van sabotage, als bedoeld in artikel 10, zevende lid, aanhef en onder b, van de Wob.

5.3. Wél heeft de Afdeling, zoals de minister terecht stelt, in overweging 6.2 (en ook in overweging 6.6) de kanttekening gemaakt dat voor het locatiegegeven dat bestaat uit het adres van de natuurlijke of rechtspersoon voor wie de melding is gedaan, geldt dat dit adres alleen milieu-informatie is als het adres gelijk is aan de locatie van de activiteiten waarvoor de melding is gedaan. Deze kanttekening betekent, anders dan de minister betoogt, niet dat bedrijfsadresgegevens niet onder locatiegegevens vallen, omdat de bedrijfswoning van de agrariër niet de locatie van de stikstofemissie is. Deze lezing van de minister betekent in essentie dat als op het bedrijfsadres ook een bedrijfswoning staat, hij de gegevens in categorie i) nooit openbaar zou hoeven maken, omdat de bedrijfswoning niet de exacte locatie van de stikstofemissie is. Dat is een onjuiste lezing van de uitspraak van de Afdeling. De kanttekening die de Afdeling bij categorie i) heeft gemaakt, betekent dat het adres van degene voor wie de melding is gedaan geen locatiegegeven is, als het adres van de PAS-melder niet gelijk is aan het locatieadres van de (bedrijfs)activiteiten. Dat, zoals de minister stelt, met alleen de X- en Y-coördinaten voldoende kan worden gecontroleerd of de beoordeling van de daadwerkelijke of voorzienbare emissies door het bestuursorgaan juist is - deze stelling heeft MOB overigens bestreden - maakt dit oordeel niet anders. De Afdeling heeft in haar eerdere uitspraak van 27 januari 2021 ook geoordeeld dat de onder i) tot en met iv) omschreven locatiegegevens dusdanig met elkaar samenhangen dat geen mogelijkheid bestaat om het ene locatiegegeven wel en het andere locatiegegeven niet aan te merken als milieu-informatie die betrekking heeft op emissies in het milieu. De rechtbank heeft dan ook terecht geoordeeld dat uit de uitspraak van de Afdeling volgt dat de bedrijfsadresgegevens van de PAS-meldingen als locatiegegevens moeten worden beschouwd. Daaruit volgt, zoals de rechtbank ook terecht heeft geoordeeld, dat deze bedrijfsadresgegevens in de PAS-meldingen als emissiegegevens moeten worden aangemerkt. [...]

[ECLI:NL:RVS:2022:128](#)

Bij deze uitspraak is een [persbericht](#) ("Minister LNV moet bedrijfsadresgegevens in PAS-meldingen openbaar maken") uitgebracht.

JnB 2022, 70

Tussenuitspraak MK ABRS, 19-01-2022, 202003783/1/A3

college van burgemeester en wethouders van Eindhoven.

Wet openbaarheid van bestuur (Wob) 1, 11 lid 1, lid 2

WET OPENBAARHEID VAN BESTUUR. INTERN BERAAD. PERSOONLIJKE

BELEIDSOPVATTINGEN. I.c. bevat de waardeverklaring van de taxateur geen persoonlijke beleidsopvattingen. De waardeverklaring is het resultaat van een door de taxateur zo objectief mogelijk verricht onderzoek van feitelijke aard naar de waarde van het pand. Dat er per taxateur een verschil in de getaxeerde waarde kan optreden, laat onverlet dat het daaraan ten grondslag gelegde onderzoek een zo objectief mogelijk verricht onderzoek is.

[...] 1. [appellant] heeft het college bij e-mail van 21 juni 2018 verzocht om hem op grond van de Wet openbaarheid van bestuur (hierna: Wob) een afschrift van de overeenkomst betreffende de verkoop door de gemeente van het pand aan de [locatie] in Eindhoven te verstrekken, evenals de daarbij behorende taxaties en het aan de koopovereenkomst ten grondslag liggende besluit. [...]

[...] 7. Het college heeft de waardeverklaring op grond van artikel 11, eerste lid, van de Wob niet openbaar gemaakt. Volgens [appellant] heeft het college onvoldoende gemotiveerd waarom de waardeverklaring onder intern beraad valt. [...]

[...] 7.3. De Afdeling heeft met toepassing van artikel 8:29 van de Awb kennisgenomen van de door het college vertrouwelijk overgelegde waardeverklaring van de taxateur.

7.4. De waardeverklaring is opgesteld met als doel dat het college een besluit kon nemen over de voorwaarden waaronder het pand aan de [locatie] kon worden verkocht. Uit de waardeverklaring blijkt dat deze is opgesteld door een geregistreerd taxateur die uitsluitend adviseert in het belang van het college en die geen ander belang heeft dan vanuit de eigen ervaring en deskundigheid de waarde van het pand te bepalen. De waardeverklaring is dus opgesteld met het oog op een door de overheid te nemen besluit en daarmee bestemd voor intern beraad. De rechtbank is terecht tot dezelfde conclusie gekomen. De waardeverklaring bevat echter geen persoonlijke beleidsopvattingen. De taxateur heeft in de waardeverklaring een opsomming gegeven van onder meer de kenmerken en de staat van het onderhoud van het pand. Op basis daarvan heeft hij de waarde van het pand vastgesteld. De waardeverklaring is het resultaat van een door de taxateur zo objectief mogelijk verricht onderzoek van feitelijke aard naar de waarde van het pand. Dat de waardeverklaring inzicht geeft in de aspecten waar de taxateur naar gekeken heeft en hij keuzes heeft gemaakt om bepaalde aspecten wel of niet te beoordelen, neemt niet weg dat de waardebepaling een overwegend objectief karakter heeft. Andere taxateurs zullen namelijk grotendeels dezelfde aspecten op eenzelfde wijze beoordelen om tot een bepaalde waarde te kunnen komen. Dat er per taxateur een verschil in de getaxeerde waarde kan optreden, laat onverlet dat het daaraan ten grondslag gelegde onderzoek een zo objectief mogelijk verricht onderzoek is. Het feit dat de waardeverklaring geen persoonlijke beleidsopvattingen bevat, leidt tot de conclusie dat de rechtbank ten onrechte heeft geoordeeld dat het college de waardeverklaring op grond van artikel 11, eerste lid, van de Wob niet openbaar hoeft te maken. Vergelijk de uitspraken van de Afdeling van 29 april 2008, [ECLI:NL:RVS:2008:BD0771](#), onder 2.7 en 2.8, en van 9 juli 2008, [ECLI:NL:RVS:2008:BD6723](#), onder 2.9.1.

7.5. Het college heeft in het besluit van 22 augustus 2018, anders dan in het besluit van 18 december 2018, openbaarmaking van de waardeverklaring op grond van artikel 10, tweede lid, aanhef en onder b en g, van de Wob geweigerd. Tijdens de zitting bij de Afdeling heeft het college te

kennen gegeven dat openbaarmaking in het besluit van 18 december 2018 alleen op grond van artikel 11, eerste lid, geweigerd is, maar dat het niet uitgesloten is dat ook de andere weigeringsgronden van artikel 10, tweede lid, aanhef en onder b en g, van toepassing zijn. Zonder nadere motivering is echter niet in te zien waarom openbaarmaking van de waardeverklaring de economische en financiële belangen van de gemeente schaadt of tot onevenredige bevoordeling of benadeling van bij de waardeverklaring betrokken natuurlijke personen of rechtspersonen dan wel van derden leidt. Zoals onder 7.4 is overwogen, bevat de waardeverklaring onder meer een opsomming van de kenmerken en de staat van het onderhoud van het pand. De stelling in het besluit van 22 augustus 2018 dat openbaarmaking van de waardeverklaring inzicht geeft in de verwervingsstrategie van de gemeente of tot onevenredig nadeel leidt voor de onderhandelingspositie van de onderhandelende partijen, gaat wellicht op voor de taxatiewaarde. Maar zonder nadere motivering is gelet op de inhoud van de waardeverklaring niet inzichtelijk waarom openbaarmaking van de rest van de waardeverklaring inzicht geeft in de verwervingsstrategie van de gemeente of onevenredig nadeel toebrengt aan de onderhandelingsposities van de betrokken partijen.

7.6. Het college stelt zich verder op het standpunt dat het op grond van de Wob niet gehouden is om de naam van de taxateur openbaar te maken. De rechtbank is er echter aan voorbijgegaan dat het college niet heeft gemotiveerd waarom de naam van de taxateur op grond van de Wob niet openbaar gemaakt moet worden. De taxateur is namelijk geen intern werkende ambtenaar, maar treedt beroepsmatig naar buiten om advies te geven. Daarom valt zonder nadere motivering niet in te zien waarom de naam van de taxateur niet openbaar gemaakt moet worden. [...]

[ECLI:NL:RVS:2022:175](#)

[Naar inhoudsopgave](#)

Vreemdelingenrecht

Asiel

JnB 2022, 71

MK ABRS, 19-01-2022, 202005668/1/V2

staatssecretaris van Justitie en Veiligheid.

EVRM 3, 9

Vlv 1

Richtlijn 2011/95/EU 6, 10

Vw 2000 29

VV 2000 3.37, 3.37a

ASIEL. De staatssecretaris moet zijn onderzoeks- en beoordelingsmethode van asielaanvragen van vreemdelingen die stellen dat zij atheïstisch zijn aanscherpen.

Omdat de staatssecretaris het geloofwaardig heeft geacht dat de vreemdeling afvallig is, had hij gelet op de overgelegde informatie nader onderzoek moeten doen naar de positie van afvalligen en atheïsten in Iran.

1.2. Deze uitspraak gaat over de volgende onderwerpen. Ten eerste gaat de uitspraak over de vraag hoe de geloofwaardigheid van het asielaanvraag van een vreemdeling die stelt atheïstisch te zijn en in verband daarmee problemen verwacht bij terugkeer in zijn land van herkomst moet worden

onderzocht, beoordeeld en getoetst. Dit omdat de staatssecretaris niet geloofwaardig acht dat de vreemdeling atheïst is geworden.

1.3. Ten tweede gaat deze uitspraak over de risico's die afvalligen lopen bij terugkeer naar Iran. De vreemdeling heeft immers ook aan zijn asielaanvraag ten grondslag gelegd dat hij zich heeft afgewend van de islam en daardoor afvallig is. Dat acht de staatssecretaris wel geloofwaardig. [...]

1.6. Deze uitspraak heeft uit oogpunt van rechtseenheid, rechtsontwikkeling en rechtsbescherming in algemene zin en door de fundamentele aard van de rechtsvragen die worden behandeld een algemene, zaaksoverstijgende strekking. Daarom geeft de Afdeling in deze uitspraak ook een uitgebreide en algemeen geformuleerde motivering [...].

1.7. Die motivering is van belang voor lopende en toekomstige zaken van andere vreemdelingen die stellen dat zij voor een asiolvergunning in aanmerking komen omdat zij zich hebben afgewend van hun eerdere geloofsovertuiging en/of dat zij atheïstisch zijn geworden. [...]

Conclusie over het onderzoek en de beoordeling van atheïsme

21. Naar het oordeel van de Afdeling heeft de staatssecretaris niet het verschil tussen afvalligheid en atheïsme als asielmotieven onderkend. Dat heeft vooral gevolgen voor de te stellen vragen over 'de motieven voor en het proces van' en 'de kennis van'. Er moeten andere vragen worden gesteld aan een vreemdeling die stelt dat hij atheïst is dan aan een vreemdeling die stelt afvallig te zijn. De staatssecretaris heeft ook geen helderheid kunnen verschaffen over de manier waarop hij verzekert dat het onderscheid tussen afvalligheid en atheïsme op een zorgvuldige, eenduidige en consistente manier in zijn beslisproces wordt verwerkt.

21.1. Zonder een duidelijke uitleg op dit punt is het, gelet op de aard van het onderwerp, voor de bestuursrechter niet mogelijk daadwerkelijk en effectief te toetsen hoe de staatssecretaris in de veelheid en verscheidenheid van concrete gevallen het onderzoek en de beoordeling verricht en of concrete besluiten over de geloofwaardigheid van atheïsme zorgvuldig worden voorbereid en deugdelijk worden gemotiveerd. De staatssecretaris moet op dit punt zijn onderzoeks- en beoordelingsmethode aanscherpen. [...]

Risico's die afvalligen en atheïsten lopen in Iran

23. Uit de door partijen overgelegde informatie, volgt dat afvalligheid in Iran strafbaar is. In 2021 is de wetgeving rondom het beledigen van de islam bovendien aangescherpt. Verder is tussen partijen niet in geschil dat afvalligen en atheïsten die hun afvalligheid of atheïsme actief uitdragen, bijvoorbeeld door uitlatingen op sociale media, het risico lopen om in de negatieve belangstelling te komen van de Iraanse autoriteiten. [...]

23.3. Verder blijkt uit de overgelegde informatie dat een vreemdeling van wie de Iraanse autoriteiten op de hoogte zijn dat hij bij een asielaanvraag heeft verklaard afvallig of atheïst te zijn, bij terugkeer naar Iran een verklaring moet ondertekenen dat hij nog steeds moslim is en het asielmotief slechts heeft verzonnen om verblijf te krijgen. [...]

25.1. Gelet op wat op de zitting aan de orde is gekomen over de ondervragingen bij terugkeer heeft de staatssecretaris niet deugdelijk gemotiveerd dat een vreemdeling van wie de afvalligheid of het atheïsme geloofwaardig is geacht, bij terugkeer geen risico loopt op vervolging of onmenselijke behandeling.

25.2. De staatssecretaris heeft met name geen zekerheid kunnen verschaffen over het antwoord op de vraag of de Iraanse autoriteiten zonder meer van de juistheid van een verklaring als bedoeld onder 23.3 zullen uitgaan en over de gevolgen voor een vreemdeling als hij een dergelijke verklaring niet aflegt, bijvoorbeeld omdat hij verklaart dat die verklaring in strijd is met zijn nieuwe overtuiging.

Daarbij komt ook dat de staatssecretaris heeft erkend dat een vreemdeling na het ondertekenen van de verklaring nog in de gaten kan worden gehouden door de Iraanse autoriteiten.

25.3. De staatssecretaris heeft dus ondeugdelijk gemotiveerd dat de vreemdeling in zo'n geval niet door het enkele niet meer praktiseren en naleven van religieuze voorschriften een risico loopt op vervolging of onmenselijke behandeling. Omdat de staatssecretaris het geloofwaardig heeft geacht dat de vreemdeling afvallig is, had hij gelet op de overgelegde informatie nader onderzoek moeten doen naar de positie van afvalligen en atheïsten in Iran. Omdat de staatssecretaris dat niet heeft gedaan, is het besluit op dit punt ondeugdelijk gemotiveerd en dat heeft de rechtbank niet onderkend.

[ECLI:NL:RVS:2022:93](#)

JnB 2022, 72

MK ABRS, 19-01-2022, 202102293/1/V2

staatssecretaris van Justitie en Veiligheid.

EVRM 3, 9

Vlv 1

Richtlijn 2011/95/EU 6, 10

Vw 2000 29

VV 2000 3.37, 3.37a

ASIEL. De staatssecretaris heeft geen duidelijke vaste werkwijze waarmee hij onderzoekt en beoordeelt of een vreemdeling afvallig is. De staatssecretaris moet dus een duidelijkere werkwijze voor zijn onderzoek naar en beoordeling van de gestelde afvalligheid vormgeven en toepassen, waarbij hij kan aansluiten bij zijn vaste methode voor bekeringszaken zoals neergelegd in WI 2019/18.

Als de staatssecretaris de afvalligheid of toegedichte afvalligheid geloofwaardig acht, moet hij bij de beoordeling van de aannemelijkheid van de risico's die de vreemdeling stelt te lopen bij terugkeer naar Iran onder meer rekening houden met wat de Afdeling hierover heeft overwogen in de uitspraak van vandaag, [ECLI:NL:RVS:2022:93](#). Ook moet de staatssecretaris nadat hij de afvalligheid heeft onderzocht en beoordeeld, opnieuw onderzoeken en beoordelen of de gestelde bekering geloofwaardig is.

2.1. Deze uitspraak gaat met name over de vraag hoe moet worden onderzocht, beoordeeld en getoetst of een vreemdeling die stelt afvallig te zijn en in verband daarmee problemen verwacht bij terugkeer in zijn land van herkomst een beschermingswaardige overtuiging heeft. [...]

Deze uitspraak heeft dus uit oogpunt van rechtseenheid, rechtsontwikkeling en rechtsbescherming in algemene zin en door de fundamentele aard van de rechtsvragen die worden behandeld een algemene, zaaksoverstijgende strekking. Daarom geeft de Afdeling in deze uitspraak ook een uitgebreide en algemeen geformuleerde motivering [...]. [...]

Afbakening geschil: afvalligheid als zelfstandig asielmotief

3. Vooraf merkt de Afdeling op dat deze uitspraak alleen gaat over de situatie dat de afvalligheid een zelfstandig asielmotief is. Dat wil zeggen dat het afstand nemen van een eerdere geloofsovertuiging, mede gelet op de verklaringen daarover en het tijdvak waarin de gebeurtenissen hebben plaatsgevonden, een duidelijk te onderscheiden fase is van een eventuele gestelde bekering tot een andere geloofsovertuiging (zie de Afdelingsuitspraak van 29 januari 2016,

[ECLI:NL:RVS:2016:280](#)). [...]

Het oordeel van de Afdeling

Het ontbreken van een vaste manier van onderzoeken en beoordelen [...]

16.3. Het is dus aan de staatssecretaris om een duidelijkere werkwijze vorm te geven en te hanteren. Omdat, zoals hiervoor onder 2.4 al is vermeld, op de zitting bij de Afdeling is gebleken dat er in de rechtspraak behoefte bestaat antwoord te krijgen op de vraag hoe die werkwijze moet worden vormgegeven, zal de Afdeling hierna uit het oogpunt van rechtsontwikkeling en rechtsbescherming in algemene zin ingaan op wat de staatssecretaris hierbij in ieder geval moet betrekken.

Handvatten voor het onderzoek naar afvalligheid als asielmotief

17. Als een vreemdeling stelt dat hij afvallig is of als dit redelijkerwijs uit zijn verklaringen valt af te leiden, onderzoekt en beoordeelt de staatssecretaris de geloofwaardigheid van de gestelde afvalligheid.

18. Voor het onderzoeken en beoordelen van afvalligheid als asielmotief kan de staatssecretaris aansluiten bij zijn vaste uitgangspunten voor het onderzoek en de beoordeling van bekeringszaken, zoals neergelegd in WI 2019/18. In beide gevallen stapt een vreemdeling over van zijn oude geloofsovertuiging naar een nieuwe overtuiging.

19. De staatssecretaris heeft zich terecht op het standpunt gesteld dat afvalligheid verschillende verschijningsvormen kent en dat de mate waarin in een concreet gehoor bepaalde aspecten aan de orde komen, afhangt van de individuele omstandigheden van een vreemdeling en de bijzonderheden van zijn asielrelaas. [...]

19.1. De verscheidenheid aan verschijningsvormen van afvalligheid staat er daarom niet aan in de weg dat ook de geloofwaardigheid van afvalligheid aan de hand van de drie elementen uit de werkinstructie voor bekeringszaken, namelijk 'de motieven voor en het proces van', 'de kennis van' en 'de activiteiten rond', kan worden onderzocht en beoordeeld. Hoe die elementen kunnen worden gebruikt voor het onderzoek naar en de beoordeling van afvalligheid als asielmotief zal onder 21-22.3 verder worden toegelicht.

20. Net als wanneer een vreemdeling stelt bekeerd te zijn, zal de staatssecretaris op zoek moeten gaan naar het authentieke verhaal van een vreemdeling die stelt afvallig te zijn en de betekenis die de afvalligheid voor de vreemdeling heeft [...]. De staatssecretaris verricht het onderzoek naar de door een vreemdeling gestelde afvalligheid in de eerste plaats aan de hand van de verklaringen van die vreemdeling tijdens het gehoor en het door hem overgelegde bewijs, voor zover dat beschikbaar is [...].

20.1. De staatssecretaris moet met een vreemdeling samenwerken, bijvoorbeeld door hem tijdens het gehoor open vragen te stellen en door verduidelijking, aanvulling of bevestiging van al gegeven antwoorden te vragen en deze in onderlinge samenhang te bezien, maar ook door in voorkomend geval onderzoek te doen naar de door de vreemdeling overgelegde bewijsmiddelen [...].

20.2. Ook moet hij rekening houden met de persoonlijke achtergrond, herkomst en sociale omgeving van een vreemdeling [...].

Handvatten voor de beoordeling van afvalligheid als asielmotief

21. De staatssecretaris moet de verklaringen van een vreemdeling beoordelen aan de hand van de interne en externe geloofwaardigheidsindicatoren zoals neergelegd in Werkinstructie 2014/10 [...]. Hij moet de verklaringen van een vreemdeling in hun onderlinge samenhang en in het licht van overige verklaringen, het overgelegde bewijsmateriaal en wat overigens bekend is over het land van herkomst beoordelen, en vervolgens de weging van deze elementen gemotiveerd in zijn besluitvorming tot uitdrukking brengen.

22. Zoals de Afdeling hiervoor onder 19-19.1 heeft overwogen kan de staatssecretaris de drie elementen uit de werkinstructie voor bekeringszaken gebruiken voor de beoordeling van de geloofwaardigheid van de gestelde afvalligheid van een vreemdeling. Van een vreemdeling die stelt

afvallig te zijn, zullen wel andere verklaringen over de drie elementen worden verwacht dan van een vreemdeling die stelt bekeerd te zijn tot bijvoorbeeld het christendom. Daarvoor is het volgende redengevend.

22.1. Zoals de vreemdeling onder verwijzing naar het rapport van Stichting Gave heeft betoogd, zal er in het algemeen een proces plaatsvinden waarin een vreemdeling het vroegere geloof verlaat of waarin hij door bepaalde persoonlijke ervaringen tot de conclusie komt dat het geloof waarmee hij is opgegroeid niet zijn geloof is. Daarom kan ook in het geval van een afvallige vreemdeling worden verwacht dat hij kan verklaren over het bestaan of ontstaan van negatieve ervaringen of kritiek op het geloof waarmee hij is opgegroeid of aspecten daarvan, dus over zijn 'motieven voor en het proces van' de afwendings van dit geloof en over de betekenis die die veranderingen hebben in de sociaal-maatschappelijke en religieuze omgeving van zo'n vreemdeling.

22.2. Met betrekking tot het element 'kennis van' is tussen partijen niet in geschil dat van vreemdelingen die stellen afvallig te zijn geen kennis over afvalligheid kan worden verwacht en ook niet noodzakelijkerwijs van het oude geloof. De Afdeling is van oordeel dat dit terecht is. Zoals Stichting Gave in het rapport heeft toegelicht, kan het echter zo zijn dat bepaalde aspecten van het oude geloof een vreemdeling eerst wel aanspraken en nu niet meer, of dat het verkrijgen van nieuwe kennis van het oude geloof heeft bijgedragen aan een zich ontwikkelende kritische houding en dus heeft bijgedragen aan de keuze om zich van dat oude geloof af te wenden. In de werkwijze van de staatssecretaris zou dus ruimte kunnen worden gevonden om aan een vreemdeling vragen te stellen over de persoonlijke betekenis van de kennis van het oude geloof en de cultuur en de opvatting van de maatschappij daarover in het land van herkomst.

22.3. Tussen partijen is evenmin in geschil dat niet in alle gevallen kan worden verwacht dat een vreemdeling 'activiteiten' verricht als uiting van zijn afvalligheid. Toch kan dit element relevant zijn voor de geloofwaardigheidsbeoordeling. Zo zullen er vreemdelingen zijn die hun afvalligheid uiten door niet meer deel te nemen aan eerder verrichte geloofsactiviteiten of tradities die samenhangen met hun oude geloof. In dat geval zou de staatssecretaris kunnen vragen wat deze verandering voor een vreemdeling betekent en hoe hij met de verandering omgaat. Als een vreemdeling heeft verklaard dat hij zijn afvalligheid actief uit of wil gaan uiten, kan de staatssecretaris zijn onderzoek hierop toespitsen en daarbij de situatie in het land van herkomst betrekken [...].

23. Uitgaande van zijn beoordeling van de geloofwaardigheid van de gestelde afvalligheid, moet de staatssecretaris tot slot beoordelen of de vreemdeling naar zijn land van herkomst kan terugkeren. De staatssecretaris moet de verklaringen van de vreemdeling hierover verbinden aan wat overigens bekend is over het land van herkomst [...]. Daarbij geldt voor de staatssecretaris dat hij zich niet slechts op het standpunt kan stellen dat hij de door de vreemdeling gestelde gebeurtenissen in het land van herkomst ongeloofwaardig acht.

23.1. De staatssecretaris moet ook onderzoeken en beoordelen of, en zo ja hoe, een vreemdeling na terugkeer naar zijn land van herkomst uiting wil geven aan zijn afvalligheid en of de verklaringen van de vreemdeling hierover geloofwaardig zijn [...]. Als een vreemdeling daarover niet uitdrukkelijk verklaart, moet de staatssecretaris ervan uitgaan dat die vreemdeling na terugkeer op dezelfde wijze uiting aan zijn afvalligheid wil geven als hij in Nederland heeft gedaan.

23.2. De staatssecretaris mag van een vreemdeling niet verlangen dat hij zich, om vervolging te voorkomen, terughoudend zal opstellen bij de uitoefening van zijn geloofwaardig geachte afvalligheid in het land van herkomst [...].

Beoordeling van de toegedichte afvalligheid

24. Zoals volgt uit artikel 10, tweede lid, van de Kwalificatierichtlijn, dat is geïmplementeerd in artikel 3.37, tweede lid, van het Voorschrift Vreemdelingen 2000, is het bij de beoordeling of de vrees van de vreemdeling voor vervolging gegrond is, niet relevant of de vreemdeling zelf daadwerkelijk

godsdienstige overtuigingen heeft die aanleiding geven tot vervolging, als deze overtuigingen hem door een actor van de vervolging worden toegeschreven. Als die actor, bijvoorbeeld de autoriteiten van een land van herkomst, de vreemdeling ziet als afvallige, doet het niet ter zake of die vreemdeling daadwerkelijk afvallig is. [...]

Tussenconclusie

25. De Afdeling is samenvattend van oordeel dat het door het ontbreken van beleid, een vaste gedragslijn of een andere duidelijke uitleg over de manier waarop afvalligheid als asielmotief wordt onderzocht en beoordeeld, voor de bestuursrechter niet goed mogelijk is om daadwerkelijk en effectief te toetsen hoe de staatssecretaris in concrete gevallen het onderzoek en de beoordeling verricht en of concrete besluiten over de geloofwaardigheid van de afvalligheid zorgvuldig worden voorbereid en deugdelijk worden gemotiveerd. De staatssecretaris moet dus een duidelijkere werkwijze voor zijn onderzoek naar en beoordeling van de gestelde afvalligheid vormgeven en toepassen, waarbij hij kan aansluiten bij zijn vaste methode voor bekeringszaken zoals neergelegd in WI 2019/18.

Onderzoek en beoordeling in de zaak van de vreemdeling

26. De vreemdeling klaagt in de eerste grief terecht dat de rechtbank ten onrechte heeft overwogen dat de staatssecretaris niet ten onrechte haar gestelde afvalligheid ongeloofwaardig heeft geacht.

26.1. De rechtbank heeft overwogen dat de staatssecretaris zich niet ten onrechte op het standpunt heeft gesteld dat het wel geloofwaardig is dat zij wat afstand heeft genomen van de islam, maar dat daaruit niet volgt dat zij aannemelijk heeft gemaakt dat zij als afvallige met worden aangemerkt. Zoals de Afdeling onder 16-16.3 heeft overwogen, heeft de staatssecretaris onvoldoende inzichtelijk gemaakt op welke manier hij in algemene zin het onderzoek naar de geloofwaardigheid van de afvalligheid verricht en hoe de beoordeling daarvan plaatsvindt. Ook daarna heeft hij niet verduidelijkt hoe hij in dit geval de gestelde afvalligheid van de vreemdeling heeft onderzocht en beoordeeld en waarom hij wel geloofwaardig heeft geacht dat de vreemdeling 'wat' afstand heeft genomen van de islam maar niet dat zij afvallig is en wat dit precies betekent in samenhang met de andere elementen in het asielrelaas. Het besluit is daarom onvoldoende gemotiveerd.

26.2. De vreemdeling betoogt bovendien terecht dat de rechtbank niet heeft onderkend dat de staatssecretaris onvoldoende heeft onderzocht of zij bij terugkeer een risico loopt op vervolging of onmenselijke behandeling wegens toegedichte afvalligheid. Dit omdat haar verklaringen tijdens het gehoor daarvoor wel aanleiding gaven. De vreemdeling heeft immers verklaard dat zij niet meer de islam praktiseert, regelmatig alcohol dronk, met jongens omging, naar feestjes ging, tijdens de ramadan heeft gegeten en een aantal keren is opgepakt door de autoriteiten.

26.3. Hoewel de rechtbank terecht heeft overwogen dat dit voor haar geen aanleiding is geweest Iran te verlaten en dat zij op legale wijze is uitgereisd, klaagt de vreemdeling terecht dat de rechtbank haar verklaringen over haar gedragingen, problemen en haar lange verblijf buiten Iran onvoldoende in onderlinge samenhang heeft betrokken in haar oordeel. Die verklaringen hadden voor de rechtbank aanleiding moeten zijn te beoordelen of de staatssecretaris beter had moeten onderzoeken en - in het licht van wat bekend is over Iran - te motiveren waarom hij het niet geloofwaardig acht dat de vreemdeling in Iran problemen zal ondervinden door de gestelde toegedichte afvalligheid.

26.4. Het besluit is dus, anders dan de rechtbank heeft overwogen, niet zorgvuldig voorbereid en niet deugdelijk gemotiveerd. Het is in strijd met artikel 3:2 en artikel 3:46 van de Awb genomen.

26.5. De grief slaagt.

Conclusie

27. Het hoger beroep is gegrond. [...]

27.1. Hij moet opnieuw onderzoeken en beoordelen of de vreemdeling bij terugkeer naar Iran een risico loopt op vervolging of onmenselijke behandeling wegens afvalligheid of toegedichte afvalligheid. Als de staatssecretaris de afvalligheid of toegedichte afvalligheid geloofwaardig acht, moet hij bij de beoordeling van de aannemelijkheid van de risico's die de vreemdeling stelt te lopen bij terugkeer naar Iran onder meer rekening houden met wat de Afdeling hierover heeft overwogen in de uitspraak van vandaag, [ECLI:NL:RVS:2022:93](#), onder 23-26. Ook moet de staatssecretaris nadat hij de afvalligheid heeft onderzocht en beoordeeld, opnieuw onderzoeken en beoordelen of de gestelde bekering geloofwaardig is.

[ECLI:NL:RVS:2022:94](#)

Bij deze uitspraken heeft de Afdeling een [persbericht](#) uitgebracht.

JnB 2022, 73

MK ABRS, 13-01-2022, 202004227/1/V1

staatssecretaris van Justitie en Veiligheid.

Vw 2000 29 lid 1 a b

Richtlijn 2011/95/EU 15 c

ASIEL. Sudanese vreemdeling, behorend tot de niet-Arabische bevolkingsgroep Fur uit West-Darfur. De vreemdeling heeft de door hem gestelde uitzonderlijke situatie als bedoeld in artikel 15, aanhef en onder c, van de Kwalificatierichtlijn voor Darfur niet aannemelijk gemaakt. Ook heeft hij niet aannemelijk gemaakt dat de situatie voor niet-Arabische bevolkingsgroepen uit Darfur, in Darfur of bij terugkeer naar Sudan via Khartoum, zo slecht is dat voor hen een groepsrisico bestaat.

1. De Sudanese vreemdeling, behoort tot de niet-Arabische bevolkingsgroep Fur uit West-Darfur. Hij valt door zijn afkomst onder een in het beleid aangewezen risico- en kwetsbare minderheidsgroep (paragrafen C7/26.3.2 en C7/26.4.3 van de Vc 2000). In geschil is ten eerste of de vreemdeling aannemelijk heeft gemaakt dat er in Darfur een uitzonderlijke situatie is waarbij een burger alleen door zijn aanwezigheid daar een reëel risico loopt op ernstige schade (artikel 29, eerste lid, aanhef en onder b, onderdeel 3, van de Vw 2000 en artikel 15, aanhef en onder c, van de Kwalificatierichtlijn). Een tweede geschilpunt is of hij aannemelijk heeft gemaakt dat niet-Arabische bevolkingsgroepen uit Darfur in Sudan als groep worden vervolgd of systematisch worden blootgesteld aan ernstige schade (hierna: groepsrisico). Tot slot is in geschil of hij aannemelijk heeft gemaakt dat hij op grond van individuele omstandigheden of eerdergenoemd beleid bij terugkeer persoonlijk gegronde vrees heeft voor vervolging of ernstige schade (artikel 29, eerste lid, aanhef en onder a en b, onderdelen 1 en 2, van de Vw 2000). [...]

Alleen al door je aanwezigheid een risico lopen op ernstige schade als gevolg van willekeurig geweld [...]

2.4. De rechtbank heeft terecht overwogen dat de vreemdeling door te wijzen op de hiervoor onder 2.1 genoemde passage uit het Ambtsbericht niet aannemelijk heeft gemaakt dat zich in Darfur de uitzonderlijke situatie als bedoeld in artikel 15, aanhef en onder c, van de Kwalificatierichtlijn voordoet. Zij heeft er, gelet op de brief van de staatssecretaris van 18 december 2019, terecht op gewezen dat de staatssecretaris in het Ambtsbericht juist aanleiding heeft gezien om het 15c-beleid voor Darfur te beëindigen. Over de mate van het geweld heeft de rechtbank terecht overwogen dat

uit het Ambtsbericht blijkt dat, zoals de vreemdeling heeft aangevoerd, in Darfur een onverminderd slechte humanitaire situatie en mensenrechtensituatie bestaat en de veiligheidssituatie volgens bronnen verslechterde toen de Militaire Transitieraad (transitieregering) aan de macht kwam, maar dat uit het Ambtsbericht ook blijkt dat het gewapende conflict tussen rebellengroepen en regeringsstrijdkrachten en de tribale conflicten zijn afgenomen en het geweld in Darfur niet overal even wijdverspreid is. Over de gerichtheid van het geweld en het risico op willekeurige burgerslachtoffers heeft de rechtbank terecht overwogen dat uit het Ambtsbericht blijkt dat het aantal ontheemden en burgerslachtoffers in de verslagperiode sterk is afgenomen en dat het aantal burgerslachtoffers in verhouding tot het totale aantal inwoners van Darfur niet zo hoog is dat daarom de uitzonderlijke situatie bestaat als bedoeld in artikel 15, aanhef en onder c, van de Kwalificatierichtlijn. Verder heeft de rechtbank onbestreden overwogen dat de vreemdeling tevergeefs heeft gewezen op het rapport van Amnesty International van maart 2019 (hierna: het AI-rapport) en de uitspraak van het Upper Tribunal van 29 juli 2019 (AAR & AA (Non-Arab Darfuris - return) Sudan [2019] UKUT 00282 (IAC)), omdat die stukken niet gaan over het risico dat iedere burger in Darfur loopt op willekeurig geweld, maar over gericht geweld van Sudanese veiligheidsdiensten tegen vreemdelingen die gedwongen naar Sudan terugkeren en gericht geweld tegen niet-Arabische bevolkingsgroepen. In het door de vreemdeling gevoerde betoog over andere EU-lidstaten die voor Darfur wel de uitzonderlijke situatie als bedoeld in artikel 15, aanhef en onder c, van de Kwalificatierichtlijn aannemen, heeft de rechtbank terecht geen aanleiding gezien voor het oordeel dat de staatssecretaris ondeugdelijk heeft gemotiveerd waarom hij ten tijde van de inwerkingtreding van het WBV 2020/1 op 15 januari 2020 het eerdergenoemde beleid heeft beëindigd. Vergelijk de uitspraak van de Afdeling van 21 maart 2018, [ECLI:NL:RVS:2018:915](#), onder 5.7.

De artikelen uit de NRC van 14 juli 2020 en 27 juli 2020 doen niet af aan het oordeel van de rechtbank over de uitzonderlijke situatie als bedoeld in artikel 15, aanhef en onder c, van de Kwalificatierichtlijn. Deze artikelen beschrijven oploeiend geweld van Arabische milities. Hoewel uit de in deze artikelen genoemde gebeurtenissen blijkt dat de veiligheidssituatie zorgelijk is en in een bepaalde mate leidt tot willekeurige burgerslachtoffers en ontheemding door gewelddadige plunderingen en het in brand steken van dorpen, blijkt daaruit ook dat dit geweld vooral gericht was tegen demonstranten. Ook blijkt niet uit die artikelen dat het geweld wijdverspreid is, omdat daarin alleen concrete geweldsincidenten in Noord-Darfur (Kutum) en West-Darfur (Masteri) staan en daarmee niet inzichtelijk is of het geweld in de gehele regio Darfur in vergelijkbare mate is opgelaaid. [...]

Groepsrisico [...]

3.3. Anders dan de vreemdeling aanvoert, heeft de rechtbank haar oordeel over het groepsrisico niet gebaseerd op een momentopname van het aantal burgerslachtoffers. Zij heeft er namelijk op gewezen dat uit het Ambtsbericht een afname van het aantal burgerslachtoffers blijkt over een langere periode, namelijk van 2017 tot en met augustus 2019. Daarbij heeft de rechtbank betrokken dat de vreemdeling heeft aangevoerd dat op pagina 37 van het Ambtsbericht staat dat de mensenrechtensituatie in Darfur in 2019 is verslechterd. De rechtbank heeft onbestreden overwogen dat die verslechtering samenhangt met demonstraties na de afzetting van president Omar al-Bashir in april 2019. Verder heeft de rechtbank die verslechtering niet doorslaggevend geacht voor haar oordeel, omdat de staatssecretaris in de aanvullende motivering heeft toegelicht dat uit twee rapporten van de veiligheidsraad van de VN over de periode april 2019 tot en met 31 januari 2020 volgt dat het aantal incidenten van gewapend geweld tussen de regering en gewapende groepen en het aantal slachtoffers na april 2019 is afgenomen en dat ook het geweld van veiligheidsdiensten in intensiteit afnam en relatief beperkt is. De rechtbank heeft gelet daarop terecht overwogen dat de

staatssecretaris zich in zijn aanvullende motivering niet ten onrechte op het standpunt heeft gesteld dat ook als hij aanneemt dat alle genoemde burgerslachtoffers in de VN-rapporten behoren tot de Fur of een andere niet-Arabische bevolkingsgroep, het aantal burgerslachtoffers dat behoort tot de Fur of andere niet-Arabische bevolkingsgroepen in het algemeen relatief beperkt is, gelet op de totale omvang van die bevolkingsgroepen. Daarnaast heeft de rechtbank haar oordeel over het groepsrisico terecht gebaseerd op het arrest van het EHRM van 2 juni 2020, S.A. tegen Nederland, ECLI:CE:ECHR:2020:0602JUD004977315, en de beslissingen van het EHRM van 20 november 2018, W.M. tegen Nederland, ECLI:CE:ECHR:2018:1120DEC001270816, A.I. tegen Nederland, ECLI:CE:ECHR:2018:1120DEC003619616 en A.S. tegen Nederland, ECLI:CE:ECHR:2018:1120DEC002010213. In die zaken heeft het EHRM overwogen dat uit de betrokken informatie niet volgt dat een vreemdeling alleen op grond van zijn niet-Arabische bevolkingsachtergrond en zijn afkomst uit Darfur een risico loopt op vervolging of ernstige schade als hij naar Khartoum terugkeert, en een beslisautoriteit dat risico daarom moet beoordelen op grond van individuele risicofactoren. De rechtbank heeft gelet daarop in het door de vreemdeling gevoerde betoog over een terugkeerrisico voor niet-Arabische vreemdelingen uit Darfur terecht geen reden gezien om aan te nemen dat voor die vreemdelingen in Sudan een groepsrisico bestaat. De vreemdeling bestrijdt verder niet de overweging van de rechtbank dat de staatssecretaris deugdelijk heeft gemotiveerd waarom uit zijn beroep op het AI-rapport en de uitspraak van het Upper Tribunal van 29 juli 2019 ook niet volgt dat dit groepsrisico bestaat. De artikelen uit de NRC van 14 juli 2020 en 27 juli 2020 doen niet af aan het oordeel van de rechtbank over het groepsrisico. Hoewel deze artikelen oploeiend geweld en geweldsincidenten in Darfur beschrijven, blijkt uit die artikelen, onvoldoende dat niet-Arabische bevolkingsgroepen uit Darfur alleen op grond van hun etniciteit systematisch slachtoffer werden van die incidenten. [...]

[ECLI:NL:RVS:2022:84](#)

[Naar inhoudsopgave](#)

Gemeenschapsonderdaan

JnB 2022, 74

MK ABRS, 14-01-2022, 202006567/1/V2

staatssecretaris van Justitie en Veiligheid.

Vw 2000 9

GEMEENSCHAPSONDERDAAN. Dat de geldigheidsduur van het aan de vreemdeling verstrekte Duitse verblijfsdocument is verstreken, betekent niet dat zij in Duitsland geen verblijfsrecht meer heeft. De beëindiging van de subsidiaire beschermingsstatus vereist uitdrukkelijke beslissing door de federale dienst.

1. De vreemdeling komt uit Syrië en heeft drie minderjarige kinderen met de Nederlandse nationaliteit. [...] Haar echtgenoot, die tevens de vader van haar kinderen is, bezit de Nederlandse nationaliteit. Hij verbleef op dat moment buiten Nederland. De asielaanvraag van de vreemdeling is niet in behandeling genomen, omdat Duitsland daarvoor verantwoordelijk was. [...] Deze uitspraak gaat over de toepassing van het arrest van het Hof van Justitie van 10 mei 2017, Chavez-Vilchez, [ECLI:EU:C:2017:354](#). Het geschil spitst zich onder andere toe op de vraag of de vreemdeling nog een verblijfsrecht in Duitsland heeft. [...]
- 2.1. De rechtbank heeft terecht overwogen dat de vreemdeling niet aannemelijk heeft gemaakt dat zij in Duitsland geen verblijfsrecht meer heeft. Dat de geldigheidsduur van het aan de vreemdeling

verstrekke Duitse verblijfsdocument op 3 november 2017 is verstreken, betekent niet dat zij in Duitsland geen verblijfsrecht meer heeft. [...]

2.3. [...] De subsidiaire beschermingsstatus vervalt niet met het vervallen van een verblijfsvergunning, maar kan door de federale dienst worden ingetrokken na een individuele beoordeling. Dat volgt ook uit de systematiek van de Kwalificatierichtlijn [...]. De beëindiging van de subsidiaire beschermingsstatus vereist dan ook uitdrukkelijke beslissing door die federale dienst. De Nederlandse liaisonambtenaar heeft een medewerker van de federale dienst gevraagd of die dienst de aan de vreemdeling verleende subsidiaire beschermingsstatus inmiddels heeft ingetrokken, maar dat was niet het geval. Dat betekent dat de staatssecretaris zich terecht op het standpunt heeft gesteld dat de vreemdeling nog steeds een verblijfsrecht in Duitsland bezit en dat haar kinderen niet gedwongen zijn de Unie te verlaten als zij hun moeder naar Duitsland zouden moeten volgen.

[ECLI:NL:RVS:2022:101](#)

[Naar inhoudsopgave](#)

Vreemdelingenbewaring

JnB 2022, 75

MK ABRs, 13-01-2022, 202107180/1/V3

staatssecretaris van Justitie en Veiligheid.

Vw 2000 59a

EVRM 8

VREEMDELINGENBEWARING. Door de coronatest te weigeren voldoet de vreemdeling niet aan de op hem rustende plicht om actief en volledig mee te werken aan zijn overdracht. Geen ongerechtvaardigde inbreuk op artikel 8 EVRM.

1. De vreemdeling betoogt in zijn enige grief dat zicht op overdracht onder de Dublinverordening ontbreekt, omdat hij weigert de voor overdracht noodzakelijke coronatest te ondergaan. De vreemdeling stelt daarbij dat het vereisen van een PCR-test in strijd is met zijn recht op lichamelijke integriteit. Van een ongerechtvaardigde inbreuk op dat recht, dat beschermd wordt door artikel 8 van het EVRM, is echter geen sprake. Daarbij is vooral van belang dat de staatssecretaris de vreemdeling niet dwingt om een coronatest te ondergaan en een PCR-test voorafgaand aan een overdracht noodzakelijk is voor een goede bestrijding van de pandemie. Door de coronatest te weigeren voldoet de vreemdeling evenwel niet aan de op hem rustende plicht om actief en volledig mee te werken aan zijn overdracht. Daarom heeft de rechtbank terecht geoordeeld dat de weigering voor risico van de vreemdeling komt.

1.1. De enkele weigering van een coronatest brengt bovendien nog niet met zich dat inbewaringstelling niet zou mogen plaatsvinden. Daarmee is namelijk niet ook gegeven dat overdracht niet binnen de in artikel 28, derde lid van de Dublinverordening genoemde termijn zal kunnen plaatsvinden. Deze termijn was niet verstreken op het moment dat de rechtbank uitspraak deed. Daarom deed zich in dit geval niet de situatie voor dat zicht op overdracht binnen de in aanmerking te nemen termijn ontbrak.

[ECLI:NL:RVS:2022:85](#)

JnB 2022, 76

Rechtbank Den Haag, zittingsplaats Arnhem, 18-01-2022 (publ. 19-01-2022), NL22.73

staatssecretaris van Justitie en Veiligheid.

Vw 2000 59a

VREEMDELINGENBEWARING. De rechtbank overweegt dat een maximumduur van de bewaring van zes weken als redelijkerwijs noodzakelijk kan worden beschouwd in de situatie dat een vreemdeling in bewaring wordt gesteld met een lopende asielaanvraag en er aanknopingspunten zijn dat de Dublinverordening van toepassing is, namelijk vier weken voor de behandeling van de asielaanvraag en enkele dagen voor de feitelijke overdracht. Deze termijn kan langer zijn wanneer de overdracht gefrustreerd wordt.

[ECLI:NL:RBDHA:2022:225](#)

JnB 2022, 77

Rechtbank Den Haag, zittingsplaats Middelburg, 13-01-2022 (publ. 19-01-2022), NL22.150

staatssecretaris van Justitie en Veiligheid.

Vw 2000 59

VREEMDELINGENBEWARING. Geen zicht op uitzetting naar Algerije binnen een redelijke termijn.

8. In de voornoemde uitspraak van 17 september 2021 [[ECLI:NL:RVS:2021:2092](#)] heeft de Afdeling overwogen dat de presentaties vanaf maart 2020 hebben stilgelegen en dat er al zeer lange tijd geen laissez-passers zijn verstrekt om vreemdelingen vanuit bewaring uit te kunnen zetten. De omstandigheid dat er op 20 januari 2022 kennelijk voor het eerst weer presentaties plaatsvinden duidt er weliswaar op dat de Algerijnse autoriteiten zich in enige mate coöperatief opstellen, maar is naar het oordeel van de rechtbank onvoldoende om te spreken van zicht op uitzetting naar Algerije binnen een redelijke termijn. Volgens vaste jurisprudentie van de Afdeling is voor zicht op uitzetting namelijk mede bepalend of de autoriteiten van het land van herkomst van de vreemdeling voldoende medewerking verlenen aan het verkrijgen van de voor uitzetting benodigde documenten. [...]. In het geval van Algerije is op dit moment nog niet gebleken dat dergelijke medewerking wordt verleend aangezien, zoals verweerder ter zitting ook heeft onderkend, nog niet is gebleken dat de Algerijnse autoriteiten anders dan voorheen weer laissez-passers verstrekken om vreemdelingen vanuit bewaring uit te kunnen zetten.

9. Het beroep is gegrond. De maatregel van bewaring is vanaf het moment van opleggen daarvan onrechtmatig.

[ECLI:NL:RBDHA:2022:235](#)

[Naar inhoudsopgave](#)

Procesrecht

JnB 2022, 78

MK ABRS, 17-01-2022, 202107319/1/V3

staatssecretaris van Justitie en Veiligheid.

Vw 2000

PROCESRECHT. Digitaal procederen. Maatregel van bewaring niet onrechtmatig. Wanneer de Afdeling de maatregel van bewaring buiten het digitaal dossier in een gangbare PDF-viewer opent kan wel op de handtekening worden geklikt en blijkt dat de handtekening geldig is en dat het document niet is gewijzigd nadat het is ondertekend.

1. De staatssecretaris klaagt in zijn enige grief terecht dat de rechtbank ten onrechte heeft overwogen dat de bewaring onrechtmatig is omdat niet kon worden vastgesteld dat de maatregel van bewaring rechtsgeldig elektronisch is ondertekend. Kennelijk stuitte de rechtbank op het probleem, dat zij na het openen van de maatregel van bewaring in de PDF-viewer in het digitaal dossier heeft onderzocht of op de handtekening kan worden geklikt. Binnen het digitaal dossier wordt echter een beknopte versie van een PDF-viewer gebruikt. Het gebruik van de beknopte versie verklaart de overweging van de rechtbank dat de maatregel van bewaring geen doorklik scherm bevat waarin een digitale handtekening is geplaatst. De Afdeling wijst op haar uitspraak van 12 maart 2021, [ECLI:NL:RVS:2021:543](#), onder 3.1. Die uitspraak gaat over een digitale handtekening die is geplaatst door een medewerker van de Koninklijke Marechaussee. In de zaak waar het nu om gaat, is de digitale handtekening geplaatst door een medewerker van de Afdeling Vreemdelingenpolitie, Identificatie en Mensenhandel van de politie. Daarom verwijst de Afdeling aanvullend naar haar uitspraak van 8 oktober 2019, [ECLI:NL:RVS:2019:3356](#), onder 9 en 10. Wanneer de Afdeling de maatregel van bewaring buiten het digitaal dossier in een gangbare PDF-viewer opent kan wel op de handtekening worden geklikt en blijkt dat de handtekening geldig is en dat het document niet is gewijzigd nadat het is ondertekend.

[ECLI:NL:RVS:2022:114](#)

JnB 2022, 79

MK ABRs, 13-01-2022, 202104877/1/V3

staatssecretaris van Justitie en Veiligheid.

Vw 2000 59

PROCESRECHT. Digitaal procederen. Verdedigingsbeginsel. Waarnemend gemachtigde had abusievelijk geen toegang tot het digitale dossier. In dit geval is de vreemdeling niet in zijn belangen geschaad.

2.1. De rechtbank moet garanderen dat een gemachtigde een vreemdeling adequaat kan bijstaan tijdens de procedure (vergelijk r.o. 3.1. in de uitspraak van de Afdeling van 21 augustus 2018, [ECLI:NL:RVS:2018:2814](#)). Dat betekent dat zij er zorg voor moet dragen dat ook een waarnemend gemachtigde het dossier altijd moet kunnen raadplegen. Dit is immers noodzakelijk om de belangen van de vreemdeling te kunnen behartigen. In dat verband wijst de vreemdeling er terecht op dat voor bewaringszaken een verplichting om digitaal te procederen geldt, dat tot het laatste moment stukken kunnen worden toegevoegd en het gebruikelijk is dat doorgaans pas op de zitting beroepsgronden naar voren worden gebracht. Om te illustreren waarom dit van belang is, merkt de Afdeling op dat de staatssecretaris in deze zaak vlak voor de zitting de voortgangsrapportage aan het dossier heeft toegevoegd. Op dat moment was de toegang tot het dossier voor de waarnemend gemachtigde weer beëindigd. Hoewel de klacht dus terecht is voorgedragen, leidt dit niet tot vernietiging van de uitspraak van de rechtbank. Uit de uitspraak blijkt namelijk dat de rechtbank het onderzoek ter zitting heeft geschorst, de waarnemend gemachtigde opnieuw toegang heeft gegeven tot het digitale dossier en in de gelegenheid heeft gesteld nadere gronden in te dienen. Daarmee heeft de rechtbank alsnog voldaan aan de hierboven genoemde verplichting om toegang tot het dossier te geven en daardoor is de vreemdeling niet in zijn belangen geschaad.

[ECLI:NL:RVS:2022:86](#)

[Naar inhoudsopgave](#)